

Zurna çalar Gyani,
Oynar Kıbrıs yılanı!

BÜYÜK YAZ ÇEKİLİŞİNDE

40 APARTMAN DAİRESİ

YENİ YUVANIZDA MESUT OLUNUZ

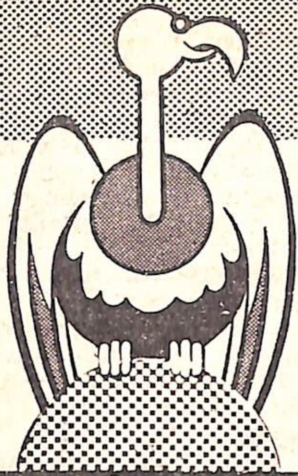
TÜRKİYE

BANKASI

(Faal: 3135—81)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık,

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
14 Mayıs 1964
Cilt : 6 — Sayı : 20
YIL : 42

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

PARTİ ESNAFI!

YOKLAMALARDA kazanan senatör adaylarını gördünüz mü? Çoğunlukla parti esnafı!

Senato nedir?.. Yüz elli üyeli bir siyaset akademisi... Biz bu akademinin üstün insanlarını, tıpkı milletvekili adayı seçer gibi, parti içi yoklamalarla seçiyoruz: Kültür adamları arasından, çeşitli bilim dallarının aydın insanları arasından, iç ve dış hizmetlerde denenmiş, siyasî dosyaları başarılarla ışıklı devlet adamları arasından değil... Ya kimlerin arasından?.. Kaderlerini, geçimlerini, ikballerini parti çevrelerinde nefes tüketmekle kazanma yolunu tutmuş politika esnafı arasından. Nabız saymasını unutmuş doktor, müşterisiz avukat, sermayesini kediye yükletmiş tüccar, okuyucusuz yazar, kitapsız öğretmen bu kadroyu bütünler.

Senatör seçiminde, aday yoklaması, milletvekili yoklamasından farksız olunca, iki meclisi biribirinden ayıran ne özellik kalır?

İşte, geçen yazımızda yakındığımız sistem bozukluğunun yeni bir örneği daha...

Burada, Adalet Partisinin Halk Partisine karşı bir üstünlüğünü öveceğiz: Hiç olmazsa, merkezin veto hakkı var.

Yayınlanan liste karşısında, hovarda arnavutun cakasiyle: «Sil more, baştan...» diyemezler ama, İnönü'nün, sözde bile olsa, bu kadarcık yetkisi de yoktur.

Hiçbir söz sahibi: «Adaylar için partimizin kapısı daima açıktır, isteyen buyursun» diyemez. Hangi bilgisine inandığımız, karakterine güvendiğimiz insandan pulsuz bir dilekçe ile haysiyetini harcamasını isteyebiliriz?

Birkaç yıl önce, böyle bir çağrıya katılan ünlü bir ordinaryüs profesörümüzün, partizanlar oyunu ile C.H.P. yoklamasında liste dışı bırakıldığını daha unutmadık!

Ama diyeceksiniz ki, henüz partileri olmıyan bir politika dünyasında, yoklama da böyle olur, liste de böyle... Nasrettin Hoca gibi kavuk sallayım: Sizin de hakkınız var!

Köklenmesi, dallanması pek kolay olmıyan Türkiye İşçi Partisi bir yana, programlariyle, tutumlariyle biribirinden ayrılan hangi parti var yurdumuzda?

Cumhuriyet Halk Partisi ile Adalet Partisini biribirinden ayıran, sosyal ve ekonomik inançları değil, birbirlerine karşı her gün artan kinleridir.

İki siyasî topluluğun listesine bakınca, bu duygunun isim isim dile geldiğini görürsünüz.

Yalnız bu duygunun dile geldiğini mi?.. Keşki o kadar olsaydı... A.P. listesi, insanı, acı bir şüphe içinde: «Acaba bu memlekette bir 27 Mayıs ihtilâli olmadı mı?» diye düşündürüyor.

Korkunç şey!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Pala paşa — Ben olsam Kıbrıs'ı kurtarırdım!
İnönü — Elbet paşam, senin palan var!

— Müzehher Vânu'ya —

UVERTÜR

Bu yeryüzünün üç güzel kenti varsa biri İstanbul; gözünü sevdiğimin İstanbul'u, gözümün bebeği, canım İstanbul...

Bu İstanbul'un üç güzel yeri varsa, biri de Kalamış - Fenerbahçe kıyısı: havası ılımlı, kızları alımlı, oğlanları çalımlı; gündüzleri güneşi çakmak çakmak, geceleri ay ışığı yalım yalım

O kıyıda İstanbul'un en güzel köşkleri: Dışları mermerli, yağlıboyalı, süslü tuğlalı, işli oymalı, içleri alengirli. Zenginliğin bahçelere taşan zevksiz gösterileri: heykeller... Bakımlı bahçelerinde yorgun bakışlar dinlenir. Kapılarındaki özel arabalar durdukları yerde, onlara bakanın insanlık haysiyetini çiğner.

GEBE KADIN İÇİN Ağlama KONÇERTOSU

AZİZ NESİN

Birtakım insanlar, o köşklerle denizkıyısı arasındaki yoldan geçerlerken utanırlar kendilerinden...

Mayısta köşk bahçelerindeki güller, hanımelleri, yaseminler, filbahriler açar. Gül dallarını bit sarar, bitler üşüşür. Bahçıvanlar bitten korumak için gül dallarını ilâçlar, kireçlerler... Köşklerin de bitleri vardır: arkalara gizlenmiş gecekondular...

Bu gecekondulardan birine doğu illerinden birinin bir ilçesinin bir köyünden üç çocuklu bir karı-koca konuk geldi: Emriye'yle İshak...

İshak bahçıvan yamağı durdu köşklerden birine... Emriye başka bir köşke orta hizmetçisi oldu. Bir zaman sonra Emriye hizmetçilikten caydı, gündelikçi oldu. Her gün bir başka köşke çamaşıra, hizmetçiliğe gidiyor, böyle daha çok para kazanıyordu.

I. BÖLÜM (Emriye neden güler?)

Emriye güleç bir genç kadın. Yüzü güler, gözü güler, gözlerinin içi güler, saçları güler, topuğu, elleri, parmaklarının uçları güler Emriye'nin...

Konuk kaldıkları gecekondudan çıkıp, ayrı bir gecekondu kiraladılar. Güneş doğarken yataktan gülerek kalkar Emriye. Kocasını, çocuklarını yedirir, içirir yine gülümsiyerek. Erkenden çıkar evinden etekleri gülerek. O gün iş göreceği köşkün kapısını çalar elleri gülerek. Bir hamarat, bir hamarat, hep gülerek... Çekip çevirir, siler süpürür, toplar eder ortalığı, yıkar ütüler çamaşırları... Gülmesi hiç eksilmez. Çamaşır yıkayan elleri güler, bir bakar bakışı güler, bir söyleşir sözleri güler...

Genç irisi bir kadın Emriye, güçlü, canlı, yapılı, sağlam.

Hanımın biri, ama bu hanım köşklerdekilerden değil, bir apartımanın çatıkatında oturur. Emriye o hanıma da haftada bir çamaşıra, ortalık işine gider. En çok sevdiği bu hanımdır. Çünkü bu hanım öbürlerinden daha az para verir ama, adam yerine kor konuşur, dertleşir Emriye'yle.

Emriye iş görürken hanım bakar bakar da, onun omuzlarıyla, kollarıyla, ayaklarıyla gülüşü bir hoşuna gider ki...

— Ayol Emriye, bayılıyorum sana kız... Sen hep böyle güler misin?

— İstanbul'a geleli güleç oldum hanımım... Ben gülmiyeyim de kimler gülsün a hanımım... Hey gidi, sen benim köylük yerde neler çektiğimi bir bilsen, bu gülmemi az bile bulursun bana...

Anlatır da anlatır. Ah o köy, ah o köy... Nah bu elleri var ya, tezek karmaktan yarım yarım yarılmış, çatlamıştı. Şimdi sokuyor ellerini sıcacık, mis kokulu çamaşır sularına köpür köpür, elleri gülüyor. «Köyde sabun mu vardı Hanımım...» Kaynatasının kulu, kaynanasının kölesiydi; burda o da iki göz evinin bir hanımı... «Bizim oraları bir görsen, yaşanmaz yerler hanımım...» Köy evinin penceresi bile yok. Ocakta yanan tezeğin dumanından, isinden yüzleri karaya kesti hep. Akşam olunca yorgunluktan ölüsü çıkar da döşeğe serilir, kocasının ne ettiğini hiç bilmez, nasıl gebe kaldığını bile anlamaz, bir de bakar ki karnı şişiyor... «Hiç tadı yok köy yerinin a hanımım...» Yedi ay kış sürer oralarda. Git dağlara ot yol da aş yap... Burası öyle mi... Zengin evlerinde yediğin önünde, yemediğin ardında, yersin içersin, verirler eve de götürürsün... «Bizim oralarda, sineğin akıllısı işkembeye konar da şehre göçeder, derler.» Şehir yeri gibi var mı, hele İstanbul... Köşklerden verdikleri eskiler, bizim yenimiz... Ben gülmez miyim hiç hanımım, gülerim de oynarım da...»

— Allah rızası için biraz saç!..

II. BÖLÜM (Emriye neden doğurur?)

Üç çocukla gelen Emriye'nin İstanbul'da bir çocuğu daha oldu. Ertesi yıl da beşinci çocuğu doğdu.

Hanım,

— Ayol Emriye, dedi, artık doğurma, yeter! Bu kadar çocukla nasıl başa çıkacaksın?

— Kendimize bir gecekondu yapacağız da ondan doğuruyorum hanımım. Başımızı sokacak bir gecekondu yapalım, sonra doğurmıyacağım...

Emriye ertesi yıl altıncı çocuğunu doğurdu.

— Ayol Emriye, yeter artık... Doğurma! Deli misin sen, bu kadar çocuğa nasıl bakacaksınız?

— Başımızı sokacak bir gecekondu yapana kadar doğuracağım hanımım...

Emriye sekizinci çocuğunu da doğurdu. Her yıl bir çocuk doğuruyor; yılda iki kere doğuramıyor da ondan...

— Kız doğurma artık, yeter... Nasıl geçindireceksiniz o kadar çocuğu?

— Bir gecekondumuz olsun da hanımım, tamam... Kendimizin bir gecenkodu, kendi malımız... Bir dam altına sokalım başımızı...

Emriye dokuzuncu çocuğunu da doğurdu. Gebe kaldıkça daha güleçleşiyor. Şişdikçe karnı gülüyor, göğsü gülüyor...

— Bir yapsak gecekondumuzu hanımım, bir yapsak... Az kaldı hanımım, bir daha gebe kalırsam yaptıracağız gayri...

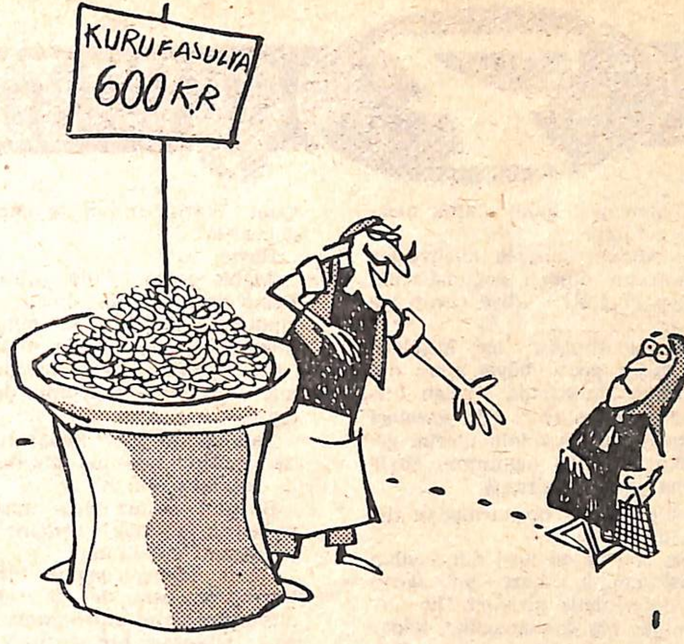
III. BÖLÜM (Emriye'nin bir eli yağda, bir eli balda)

Emriye dördüncü çocuğunu doğurduktan sonra, çamaşıra, hizmetçiliğe gitmiyordu artık. Emriye kendisi için doğurmuyordu ki, köşklerdeki taze gelinlerin bebelerine süt emzirmek için doğuruyordu. Çocuğunu doğurdu mu, memelerine bir süt yürüyor ki, aman nasıl gür süt, parmağının ucunu dokundursan, fış diye fışkıracak süt memelerinden, işte öyle...

Emriye, köşklerdeki kuru memeli annelerin çocuklarını emziriyor gülerek, sütannelik ediyor. Emriye'nin memeleri gülüyor, sütü gülüyor... Bu tahta göğüslü kadınlar doğurdular mı, haftasına, ayına kalmıyor, memeleri kuruyor. İnek sütü, koyun sütü, kutu sütü, Avrupa maması, hiçbir zaman ana sütünün yerini tutmaz ki... Emriye'nin dolgun memelerinde öyle gür süt var ki, yirmi çocuğu birden emzirse, hepsine yeter de artar...

Sütü kuvvetli olsun, gür olsun, aman kesilmesin diye Emriye'nin iyi beslenmesi gerekli... Hababam besliyorlar Emriye'yi. Kendini besletiyor Emriye.

— Yayıldım yatıyorum hanımım, kendimi bir güzel besleti-

«Fasulye etrafında âyin yapan tarikatçılar yakalandı.»
— Gazeteler —

— Çok dolaşma hanım, götürürler valla!..

yorum ki... Yağ diyorum, yağ geliyor, bal diyorum bal geliyor... Elimi sıcak sudan soğuk suya soktuğum yok... Et dedim mi, «Aman neresinden?» diye soruyorlar, «Biftek mi istersin, bonfile mi? Dana rostosu mu olsun, cızbız mı yoksa? Pirzola mı, külbastı mı?»

Emriye sütannelikten aldığı parayı biriktiriyor, gecekondu yapacaklar. Gecekondu yaptılar mı, tamam, artık doğurmıyacak. Salt kocası çalışacak. O da isterse, arada bir gider çamaşıra, ortalık işine... Ama isterse...

Kalamış - Fenerbahçe arasındaki köşklerden hangisinde hangi kadının gebe kaldığını, ne zaman doğuracağını biliyor, o da ayarlıyor, onlara göre gebe kalıyor. Hiç şaşmaz tarifesi var... Köşklerden birinde tahta göğüslü, kuru memeli bir kadın doğurdu mu, Emriye ondan ya üç gün önce doğurmuş oluyor, ya da beş gün sonra doğuruyor...

Yalvar yalvar yalvarıyorlar Emriye'ye:

— Aman Emriye... Bizim çocuğa... Ne olur...

Emriye'nin emzirdiği çocuklar topaç gibi, turp gibi, topuz gibi, tosun gibi...

Tahta göğüslülerden biri gebe kaldı mı, koşuyorlar Emriye'ye:

— Aman Emriye, hazırlan şekerim... Bizim gelin Şubatta doğuracak, şubat sonunda bir yavrumuz daha olacak... Ona göre, emi şekerim...

Emriye zaten ya hazır, ya da şıp diye hazır oluveriyor.

— Aman Emriye'ye iyi bakın ha... Ne isterse alın, verin istediğini... Sorun bakalım canı ne istiyor... Emriye şekerim...

Vitaminler veriyorlar Emriye'ye... Aman sinirleri bozulmasın...

— İstersen birkaç gün bizde kal... Nasıl istersen... Sakın sıkılma canım.

Kuvvet şurupları içiriyorlar Emriye'ye.

— Aman cicim, hastalanma...

En iyi doktorlara baktırıyorlar, idrarını muayene ettiriyorlar. Allah korusun, albomin olur da...

Emriye gülerek anlatıyor:

— Aman hanımım, bir rahatım, bir rahatım ki... Sinirim bozuldu gene diyorum, arabaya koyup gezdiriyorlar. Dokuz çocuk doğurdum, ama bu seferki gibi olmadı hiç... Hacı Sabri Bey'in kızı gebe... Çok müslüman adam Hacı Sabri Bey... Beni çağırdı, dedi ki, kızım, dedi, damadım olacak alçağın eve getirdiği hiçbir şeyi yemiyeceksin, dedi, benim torunum temiz süt emmiş insan evlâdı olmalı, dedi, torunum helâl süt emmiş olmalı, dedi, bu benim namert damadımın ne bok karıştırdığı, nerden para kazandığı hiç belli değil, dedi, bir karışık namussuz herif, dedi, onun kazandığı parayla aldığı her şey haramdır, dedi, sakın yeme, sonra sütünden torunuma geçer, dedi, her ne istersen bana söyle kızım, dedi, ben alırım en âlâsını, dedi...

Emriye bir gülüyor, bir gülüyor, Emriye'nin karnı da, göğsü de gülüyor.

— Sonra hanımım, beni Hacı Sabri Bey'in damadı çağırdı, Aman Emriye, dedi, sakın kimseye söyleme, dedi, bu benim kaynatam olacak dürzü, dedi, sana dediğimi duymasın, dedi, sen çocuğumun sütanası olacaksın, dedi, o alçağın hacılığı maskedir, dedi, benim çocuğum helâl süt emmiş olmalı, dedi, kaynatam haramzadesinin aldığı hiç bir şeyi yeme, dedi, sonra sütün bozulur da çocuğum sütü bozuk olur, dedi, her ne canın çekerse, söyle ben alırım, dedi...

Emriye bir gülüyor, bir gülüyor, saçlarından topuklarına dek gülüyor.

Bir gün yine gülerek geldi,

— Aman hanımım, sorma başıma geleni, dedi, az kalsın zehirleniyordum. Aşeriyorum, havyar isterim diyorum, koşup havyar getiriyorlar, kış ortası canım çekti hıyar isterim diyorum, aratıp buldurup hıyar getiriyorlar. Geçende gene havyar istedim. Bizim köylük yerde havyar mı vardı ki... Bir yemişim, bir yemişim havyarı, zehirlenmişim hanımım, az kaldı ölüyordum...

Çilek isterim diye tutturuyorum, turşu isterim diyorum, turşunun ardından pekmez diyorum... Hanımım, üç aylık gebeyim... Bu onuncu çocuğum olacak. Artık bundan sonra yok, tamam... Gecekonduyu yaptıracağız inşallah...

Bu sefer sütannelik edeceği çocuğun annesi, burdaki köşklerin en büyüğünde oturuyor. Çok zenginler... Emriye'nin kocası gecekonduyu yapacak bu sefer artık...

— Kız Emriye bir ihtiyacın var mı, söyle Allaaşkına...

— Hiçbir ihtiyacım yok sayenizde, yalnız canım kuş inciri çekti...

— Koşun, çabuk kuş inciri bulun Emriye'ye...

FİNAL

Emriye ağlıyordu, İstanbul'a geleli ilk ağlayışı...

«Ağlama Emriye, ağlama!»

«Ağlarım...»

Hacı Sabri'nin kızı kürtaj oldu, üç aylık çocuğunu aldırdı.

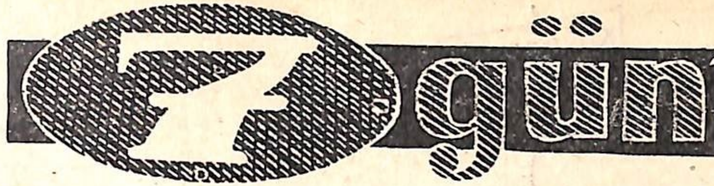
— Hanımım, ona güvenip de gebe kaldımdı... Çocuğunu aldıracaktı da bana neden gebe kal, diye yalvardılar öyleyse! Onuncu çocuğum doğacak, kolay mı!.. Gecekonduyu da yaptıramadık... Ağlarım ya, Hacı Sabri'nin kızı çocuğunu aldırdı.

Emriye'nin elleri gülmüyor artık, saçları da, gözleri de, parmaklarının uçları da gülmüyor. Hiç gülemiyecek on çocuk anası, gecekondusuz Emriye...

Aziz NESİN

Sulh ağacı meyvesini verdi!

PAZARTESİ :

Yeşiladadan gelen haberler yüreğimizi dağlamakta devam ediyor. Her günün sabahı, gazeteler, birkaç Türkün öldürüldüğünü yazıyorlar. Ve gene her günün sabahı, gazeteler, ardı arkası gelmez siyasî temaslardan söz açıyorlar.

Birleşmiş Milletler seyirci... NATO seyirci... Amerika seyirci... Hintli General Gyani seyirci... Barış Kuvveti seyirci... Bizler seyirci... Yalnız büyüklerimiz arada sırada konuşup aynı cümleyi tekrar ediyorlar:

— Bizim sabrımız tükeniyor... (Tecavüzler devam ediyor.)

— Bizim sabrımız tükeniyor... (Tecavüzler devam ediyor.)

— Bizim sabrımız tükeniyor...

Her sabah basınımızda aynı teraneleri keçiboynuzu gibi çiğnedikçe diyoruz ki:

— Tanrı hepimize tükenmez sabırlar ve tükenmez kalemler ihsan etmiş... Ne biri bitiyor, ne öteki.

SALI :

Turist akını otelcileri şaşkına çevirmiş. Oda yok, eleman yok, bilgi yok, temizlik yok... Yok, yok, yok... Bu durum karşısında Otelciler Cemiyeti Başkanı, genç Turizm ve Tanıtma Bakanı Ali İhsan Göğüş'e bir telgraf çekip:

— Dışarıda yapılan propagandayı durduralım. Memleketimize gelen turistlerin döndükleri zaman yapacakları propaganda, bizim için çok kötü olacak... demiş.

İlk bakışta haklı gibi görünür otelcilerin sözcüsü... Bizim şu güzelim ülkemizde güneş vardır, deniz vardır, mis gibi hava vardır, balık vardır, meyva vardır... Vardır, vardır... Ama işte o kadar!

Peki... Yalnız otel yokluğu mu derdimiz?

Haydi efendim, o işin cilâsı. Turist çadırla da geliyor. Omuzuna attı mı kauçuk yatağını, ver elini deyip ufukların bittiği yere doğru başlıyor açılmağa... Biz o ufukların bittiği yerdeyiz. Daha ötemizde Arabistan çölleriyle İran var.

Turist, bizim Avrupada yaptığımız kırık dökük propagandaya kapılıp gelmiyor ki... Balkanları bile geze geze bıkmış, sıra bize gelmiş.

Sıra bize gelmiş, ama biz kendimize gelememişiz henüz. Sıra bize geldiği anda hazırlıklı değiliz. Neye yaradı öyleyse bu iş?

«Türkün aklı sonradan gelir» diyenleri haklı çıkartmak için elimizden geleni ardımıza koymuyoruz Bir Amerikalı:

— «Geleceği satın alabilecek tek şey bugündür...» demiş. Şimdi bugünümüzü değerlendirebiliyor muyuz? Ona bakalım. Turist emir kulu değil ki:

— Bugün git, yarın gel, diyebilesin!

ÇARŞAMBA :

Üstad Refi Cevat Ulunay'a mektup yazmış okuyucularından biri... Yazmış, ve sormuş:

— **«Gusül abdestinin farzı üç olduğuna göre (Ağzı - burnu - bedeni) üç kere kuş gözü kadar kuru yer kalmayacak şekilde yıkamakla insan cünüplükten kurtulabiliyor, halbuki kaplama ve dolgu dişin altına su geçmediğine göre gusül abdesti tamam olmuyor demektir. Gusül abdesti tam olmayan kimse cünüplükten kurtulamadığına göre namazı sahih olmaz.»**

Ulunay pek haklı olarak mektup sahibine:

— **«Böyle yobazca düşünceler insanların dinden soğumalarına sebep oluyor...» diye cevap veriyor.**

Gazetelerimizin baş köşelerine kadar geçen böyle zırva düşünceler karşısında insan hırsından deli oluyor. Bir gazeteci arkadaşımız, Anadolu illerini gezerken bir diş hekiminin şöyle levha astığını görmüş:

— «Abdest bozdurmadan diş çekilir.»

En son ve en ileri din sayılan müslümanlık, bazı yobazların elinde ne hale giriyor? Diş dolgusuna, diş kaplamasına kadar uzanan bu hikâye, sanırız yakında tırnak kesimiyle, saç biçimine kadar ahkâmını yürütecek.

Ancak bütün bu diş hikâyeleri eninde sonunda ortaya bir gerçek çıkarıyor:

Yobazlık gittikçe dişleniyor, bu dişleri sökecek iyi bir diş hekimine muhtacız!

PERŞEMBE :

Gözümüz aydın... Gecekondulara karşı «yapı polisi»nin kurulacağını müjdeledi İmar ve İskân Bakanı...

Belediye polisimiz zaten vardı...

Trafik polisimiz zaten vardı...

Malî polisimiz de zaten vardı...

Yapı polisimizi de bunların yanına kattık mı, iş tamam mı demektir?

Hayır!

Sağlık polisimiz de olmalı... Basın polisimiz de olmalı... Bayındırlık polisimiz de olmalı... Turizm polisimiz de olmalı... Güzel Sanatlar polisimiz de olmalı... Hariciye polisimiz de olmalı...

Yani aklınıza ne kadar iş gelirse gelsin, hepsinin bir de polis teşkilâtı olmalı.

Bizim işlerimiz biraz tuhaftır. Doğrusundan çok iğrisine meraklıyızdır hepsinin...

Her vatandaşın yanına bir polis diksek, gene de işlerimizin düzelmiyeceğini anladığımız gün, belki işlerimiz bir parçacık düzelir.

CUMA :

B. B. (Artık bu iki harfin Brigitte Bardot olduğunu söylemeğe lüzum yok) yeni bir aşkın peşinde... Bu seferki bir Brezilyalı. Brezilya iki şeyi iyi yetiştiriyor: Birincisi kahve, ikincisi hovarda... Nitekim B. B. nin yeni sevgilisi, meşhur hovarda Baby Pignatari gurupuna mensupmuş. Pignatari'yi hatırlarsınız herhalde: Kolayca kazanılmış milyonları zamparalık yoluna döşeyen bir Dolce Vita fabrikatörüdür.

Bardot'nun yeni sevgilisi de aynı yolun yolcusu: Otomobil fabrikalarına sahip çok zengin bir adamın çocuğu... Bob Zaguri.

Brigitte ile Bob Zaguri verişler elele... Rio yakınlarında bir sayfiyede deniz, güneş ve kum banyosu yapıp durmadan sevişirlermiş. Hayranlarının hücumundan korumak için B.B. yi bir askeri birlik muhafaza altına almış, kaldığı yere giden yolları kesmiş.

Ne zaman oluyor bu işler? Brezilyada son hükûmet darbeleri, son karışıklıklar, son siyaset oyunları yürürlükte iken...

Ama B. B. diyor ki gazetecilere:

— İhtilâlin farkına bile varmadım!..

Nereden varacaksın a kızım? Ordunun bir kısmı hükûmeti, bir kısmı da seni çevirmekle görevli. Böyle memleket ve böyle ordu dostlar başına...

Hükûmet darbesi yaparak, hovarda yetiştirerek, kahve ihraç ederek ve güzel kadın ithal ederek yaşayıp gidiyor Brezilya... Daha doğrusu Brezilya yaşamıyor, Brezilyanın devede kulak olan bir kısmı yaşıyor, öteki kısmı da seyrediyor!

CUMARTESİ :

Şefik İnan tutmuş, araştırmış, incelemiş, meydana çıkarmış: Eldeki kanunlara ve tüzüklere göre 1983'e kadar her yıl bir seçim var!

Bu yıl Senato seçimi, gelecek yıl milletvekili seçimi, daha öteki yıl gene Senato seçimi... 1967 de mahallî idareler seçimi... 1968 de gene Senato seçimi... 1969 da milletvekili seçimi...

Ve böylece 1983'e kadar devam edip gidiyor.

Maşallah pek hovarda millet olduğumuz için bir kere seçim masraflarını hiç düşünmiyelim, nasıl olsa borç bini aşmış, boğazımızı geçmiş... O bakımdan hiç tasalanmayın.

Seçimlere de pek düşkünüz, sandıkta oylar sayılıncaya kadar bütün memleket heyecanla hop oturup hop kalkarız. O da iyi...

Demokrasi deseniz, en koyusu bizdedir. Seçimsiz bir yıl bile geçiremediğimize göre, halkın çıkarlarını ne kadar düşündüğümüz de meydanda... Halkın oyu mübarektir; ama ardı yamalı gezermiş, gezsin... Işığı yokmuş, olsun... Okulu yapılmamış, ne yapalım... Sudan yoksunmuş, beklesin...

Hele biz her yıl seçim yapalım; hele siyasî partiler her yıl lig maçlarında karşılaşır gibi birbirlerine gol atmaya çalışsınlar...

Eh... Seçimden nefes alabilirlerse politikacılarımız, memleketin hâlini de belki düşünmeye zamanları kalır.

PAZAR :

Diyarbakır Doğumevinde bir doktor fazla kan kaybeden hastasına kendi kanını vererek kurtarmış.

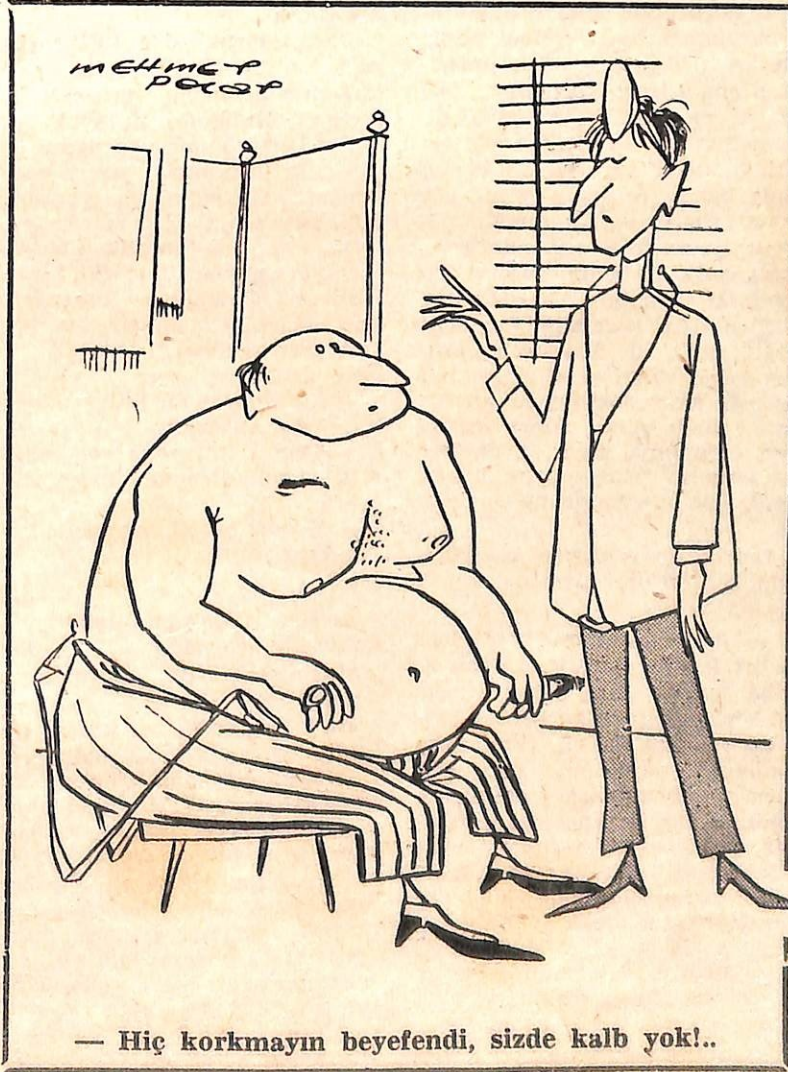
Bu güzel ve örnek olay için sayın doktoru tebrik etmek gerekiyor. Çünkü hastalarının kanını değil, ama iliğini emen doktorların pek bol olduğu bir zamanda yaşıyoruz.

İşte bunlardan biri geçenlerde:

— Ben hastalarım için yaşarım. Para pul ne demek? Doktor insanlığa hizmet eden adamdır. Hastalarım benim bu düşüncelerimi pek iyi bilirler ve beni öyle severler, severler ki...

Diye devam ederken toplantıda bulunanlardan biri dayanamamış:

— Öyledir doktor bey, demiş, sizi öyle severler ki yalnız paralarını değil, hayatlarını bile sizin için feda ederler!

— Hiç korkmayın beyefendi, sizde kalb yok!..

KAHVEDEKİ tavla şakırtıları, gülüşmeler, garsonların iskemleleri düzeltirken çıkardıkları gürültüler, Mucur'lu Osman'ın bağırması ile birdenbire kesildi:

— Heeeeyyyt ulan!.. Susalıııım!.. Radyo, acansı söylüyor. Bakalım, Kıbrıs'taki Yunan gâvuru ne haltetmiş gene!..

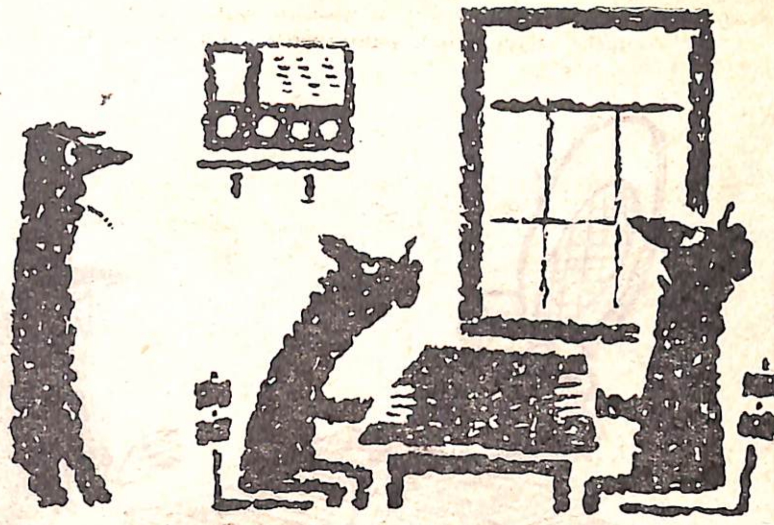
Herkes sustu. Mucur'lu, bir de tezgâha doğru seslendi:

— Nasri.. Oğlum Nasriiii!.. Aç şunun sesini biraz..

Nasri düğmeyi çevirdi. Radyonun spikeri, yeni başlamıştı konuşmaya :

«Burası Ankara, İstanbul ve İzmir Radyoları..

Şimdi haberlerimizi okuyoruz. Spikeriniz Saburettin Sabret..

150 dolar ödedik» şeklinde cevap vermiştir.

Lefkoşe — Kıbrıs Cumhurbaşkan Yardımcısı Doktor Fazıl Küçük, Kıbrıs'ta yeniden 17 Türk kadın ve çocuğunun şehid edilmesi olayını, İnsanlığa karşı işlenmiş bir cinayet olarak vasıflandırmış ve durumu, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri nezdinde protesto etmiştir. Fazıl Küçük'ün 267 inci protestosunu teşkil eden bu telgraf, Birleşmiş Milletler Evrak Kalemine 3/5/1964 tarih ve 12707/3810 sayı ile kaydedildikten sonra «Protestolar Seksiyonu»nun «Boşver Müdürlüğü»ndeki yeşil camlı dolabın üst rafına kaldırılmıştır. «Protesto Seksiyonu»na gelen telgrafların ağırlığı dolayısıyla, binanın biraz yana yattığı rivayetleri, ilgililer tarafından yalanlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Yahut Karagöz'ün Yalova Sefası!

Adnan VELİ

Önce, haberlerimizden özetler.

Avusturya Hükûmetinden sonra Kanada Hükûmeti de, Birleşmiş Milletler emrine, yeni bir takviye kuvveti tahsis etti.

İsveç Parlâmentosu U Thant'ın çok acele kaydiyle yaptığı malî yardım müracaatına, şartlı olarak cevap verdi.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, dünya barışı bakımından iyimser..

Birleşik Amerika Hükûmeti, Kıbrıs politikasını açıkladı.

Doktor Fazıl Küçük'ün protestosu..

Kıbrıs'ta dün şiddetli çarpışmalar cereyan etti.

Şimdi, haberlerimizin tafsilâtına geçiyoruz:

Ottawa — Dışişleri Bakanlığına mensup bir yetkili, bugün saat dokuzda (Gmt) yaptığı açıklamada, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin son olarak ortaya attığı çağrıyı, Kanada Hükûmetinin olumlu karşıladığını bildirmiştir. Avusturya Hükûmetinin, ayni mahiyetteki çağrıya karşılık, beş kişilik bir takviye birliğini Kıbrıs'a yollıyacağını bildirmesinden sonra Kanada Hükûmeti de, bir asteğmen ile iki onbaşıyı, Kıbrıs'ta görev almak üzere, Birleşmiş Milletler kuvvetleri emrine vermiştir. Asteğmen 7,65 çapındaki tabancası ile iki onbaşının sustalı çakısı, Ağustos ayının ilk haftasında Kıbrıs'a varmış olacaktır. Üç kişilik askerî birliğin komutanı olan Asteğmen Harold, mide bulantısı sebebiyle uçak yolculuğuna katlanamadığı için, yarın sabah Mont Real'den Karachi'ye mısır püskülü götürecek olan bir nakliye gemisi ile yola çıkacaktır. Bu haberi doğrulayan bir Birleşmiş Milletler sözcüsü, Dünya Barışının korunmasında, her milletin, kendi payına düşeni yaptığını belirtmekten duyduğu memnunluğu ifade etmiştir.

New York — Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri U-Thant, Kıbrıs'taki Barış Gücü'ne verilmiş görev süresinin uzaması ihtimali karşısında beliren malî güçlükleri bertaraf etmek maksadıyla, üye devletlerin, yeniden malî yardım imkânları üstünde durmalarını, onbeş gün önce bir muhtıra ile, ilgili devletlere bildirmişti. İsveç Parlâmentosu, dün aldığı bir kararla, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri emrine 17 dolar, 20 cent (Takriben 155 Türk lirası) daha vermeyi uygun bulmuştur. Parlâmento sözcüsü, U-Thant'a sunduğu cevabî muhtırada, «Bu seferlik hatırını kırmadık. Bir daha da bizden para isterseniz, hava alırsınız» şeklinde bir ikazda bulunmuştur.

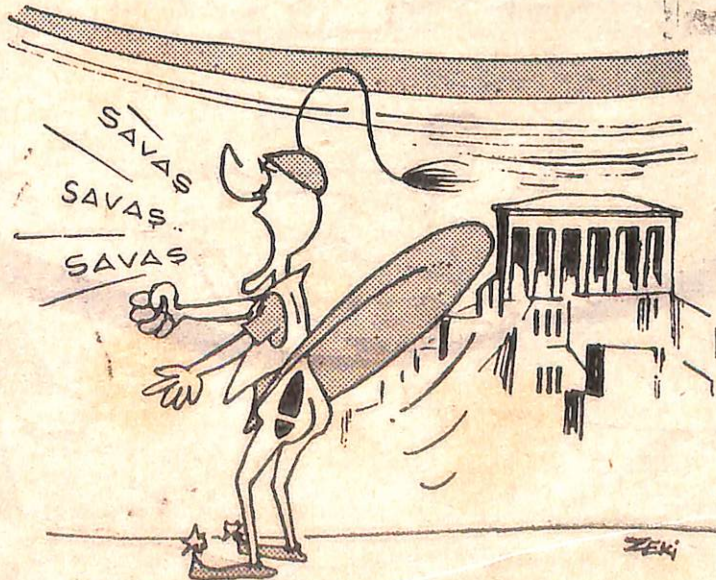
Bununla beraber Birleşmiş Milletler emrine tahsis edilen ek ödenekler toplamı, kısa bir süre içinde 350 dolara yaklaşmış bulunmaktadır.

New York — Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri U-Thant, Afrika Devletlerinin, bakanlar seviyesindeki toplantısında bir konuşma yaparak «Bugüne kadar yamyam diye tanınan kabilelerin, ormanda yakaladıkları Avrupalıları çorba kazanına atmadan önce kaynar suya kattıkları karabiber miktarında, geçen yıla nazaran yüzde 13 oranında bir eksiltme yaptıklarını, bunun da Dünya Barışı bakımından ileri bir merhale teşkil ettiğini açıklamıştır.

U-Thant konuşmasına devamla, barışçı gayeler uğruna elde edilen bu gelişmelerin, insanlığın mutluluğunu müjdeleyen bir işaret olduğunu da söylemiştir.

Kıbrıs konusunda sorulan bir soruya cevaben Genel Sekreter, durumun günden güne düzeldiğini, son bir hafta içinde Yunanlılarla Türklerin birbirlerine karşı kullandıkları mermilerin 10670 den 10664 e düştüğünü sözlerine eklemiştir.

Vaşington — Dün akşam geç saatlerde, Birleşik Amerika Dışişleri Bakanlığı Yakındoğu Münasebetleri Dairesi Başkan vekili tarafından, Kıbrıs olaylarıyla ilgili olarak bir basın toplantısı yapılmıştır. Toplantıda, Birleşik Amerika'nın «Ne şiş yansın, ne kebap» politikasını açıklıyan sözcü, «Ah!.. Biz o çapkın palikaryaları çok severiz. Mehmetçikler de bizdendir. Yaramazlık etmesinler. Yerlerinde otursunlar» şeklinde bir konuşma yapınca, Pâkistan'lı gazetecilerden Firuzullah Ferzânî, sözcüden «Dünya Barışı ve İnsan Hakları gibi üstü cilâlı lâflar uğruna, Türkiye'den onbin kilometre uzaktaki Kore'de, binlerce Türk'ün şehit düştüğü gerçeği karşısında, gene ayni yaldızlı idealler için Kıbrıs olaylarında Birleşik Amerika'nın koltuğunun altındaki tüylerden bir tanesini bile kımıldatmaması keyfiyetini nasıl izah edeceğini sorması üzerine, sözcü «Evet ama, biz, Kore'de ölen her Türk için, o zamanki Türk Hükûmetine

Yunanistan Türkiye'yi tehdit etti. (Gazeteler)

Lefkoşe — Lefkoşe'de EOKA'cı rumlarla Türk Mücahitleri arasında, dün de şiddetli çarpışmalar cereyan etmiştir. Bu çarpışmaları önlemek ve bir «Ateş kes anlaşması» sağlamak için olay yerine gönderilen Birleşmiş Milletler Barış Gücü'ne bağlı kuvvetler, Rum tedhişçiler tarafından yakalandıktan sonra, zırhlı taşıtlarla bir dere içine indirilmiştir. 11 kişiden ibaret olan Barış Gücü, rumlar tarafından derenin içinde, eşek sudan gelinciye kadar dövülmüştür. Avusturya Birliğinden Başçavuş Fritz, yediği dayağın tesiriyle bayılmış, Kanada Birliğinden Peter adındaki onbaşı, korkuyla, altını kirletmiştir. O durumda sabaha kadar rumların elinde esir kalan Barış Gücü mensupları, ancak «tövbeler tövbesi» dedikten sonra serbest bırakılmışlardır. Bunlardan, altını kirleten Kanada'lı Peter'in, baldırları arasında, asid fazlalığı dolayısıyla pişik ârâzı görüldüğünden, hastanın tedavisi için New York'dan özel bir uçakla, yeter miktarda, gliserinli apışarası yastıkları Kıbrıs'a sevkedilmiştir.

Burası Ankara, İstanbul ve İzmir Radyoları.. Şimdi, günün yorumunu sunuyoruz...»

Mucur'lu Osman, tezgâha doğru bir daha bağırdı:

— Çingeneeeee!.. Kes şu radyoyu be..

Nasri, sesini kıstı radyonun. Osman, etrafındakilere döndü:

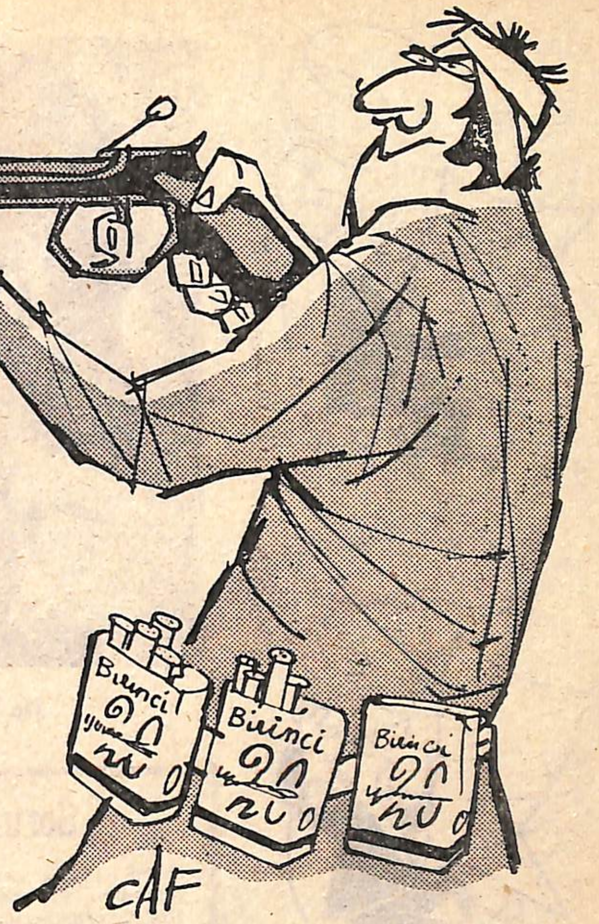
— Yahu, duydunuz mu?.. dedi. Topkapı'da, Kıblesiz Niyazi'nin kahvesinde her gece karagöz oynatılıyormuş..

— Duymadık, dediler...

— Öyleyse kalkalım buradan, dedi. Birleşmiş Milletlerin masallarını dinliyeceğimize, gidip karagöz oyununu seyredelim. Namussuzum, daha fazla eğleniriz. Yürüyün ulan!.. Hepinizin parası benden.. Misafirim olun bu akşam, eşşoğlular..

Yerinden fırladı. Kapıya gelince durup ardına baktı. Bütün kahve halkı, peşinden geliyordu.

«Kıbrısa 30 ton sigara gönderildi.» — Gazeteler —

Kurşun!

Vatanseverlik!

Sayın Tekel Bakanı şöyle buyurmuş:

— Kahve içmemek vatanseverliktir.

Peki, Amerikan sigarası içmek nedir?.. Arkadaşlarının ceplerini yokladıktan sonra lûtfen bana cevap verirler mi?

Bitmediii... İngiliz kumaşı nedir? Buna da kendi sırtındaki elbisenin kumaşını yokladıktan sonra cevap vermesini sayın bakandan rica ederim.

Yine bitmediii... Ya İtalyan kravatı ya Fransız kokusu?

Yine de bitmediii... Ya milyonlarca doları Araplar'a kurban eden hac seferi?.. Ya Kasım Gülek'i bile hacı eden bu acı sefer... Ya şu Amerikan pazarlarındaki şinanay blûzlar, bayat kompostolar, kokmuş çorbalar?.. Ya şu üçbuçuk sosyete zübbesini gerinДiren Mandy'ye kaptırdığımız dövizler?.. Ya gazetelerin küçük ilânlarını dolduran bitmez tükenmez vizonlar, astraganlar, deniz motorları, son model, sıfır kilometrede otomobiller?..

Hani, medresedeki odasına bir yosma atan yobaz: «İpek gömleğini çek, tenime değmesin, günahtır» deyince, acı bir isyanla gülen kadın: «İlâhi hoca, demiş, ya bu yaptığın iş pek mi sevaptır?»

Siz de lûtfen cevap verir misiniz sayın bakan? «Ya bu saydıklarım hep mi vatanseverliktir!»

— Bak, bak, Barış Kuvveti kumandanı Hintli general burnunu karıştırıyor..
— Keşke yalnız burnunu karıştırsaydı!.

Yalancının mumu

İstersen en geriye, dilersen en başa dur,
Köpeksiz köy bulmuşun değneksiz dolaşa dur!
Tezatlar karşısında biraz da sen şaşa dur.
Bu âhenge uymasan elâlem seni kınar,
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

* * *

Millet, partili demek.. Huzur demek, af demek!
Üst yanı affa lâyık olmıyan bir gaf demek.
Plân demek, lâf demek.. Reform demek lâf demek!
Yalancılarla dolmuş her bir köşe, her kenar,
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

* * *

Civciv de beğenmezmiş terkettiği kabuğu,
Gözünde vurgunculuk hırsından doğan buğu.
Cemaziyelevvelin donunu giymiş çoğu!
Esas kaynağı nerde, nasıl akar bu pınar?
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

* * *

Riyakârlık başka şey, başka şeydir nezaket,
Herkes idrâksiz değil, çiftlik değil memleket,
Zehir risaleleri tevzi et paket paket!
Kişi can düşmanını nasıl rahmetle anar?
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

* * *

Ne demeli milleti kısım kısım bölene?
Herkes dâvetli bugün vereceğim şölene!
Acınır başı taşa çarpıp murdar ölene...
Onlar için her zaman katran kazanı kaynar,
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

* * *

Bir olur mu semerle yürük atın eğeri?
Her şeyin ayrı ayrı biçilmiştir değeri.
Kaybolan fırsatları elde edersem geri:
Bizim de başımıza bir devlet kuşu konar,
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

* * *

Bize tesir etmiyor artık sitem kurşunu,
Her tıpayı açıyor iltimas tirbüşonu!
Bu yoksa işitirsin mutlaka her gün şunu:
— Dilekçen için yazdık üst makama derkenar.
«Yalancıların mumu yatsıya kadar yanar!»

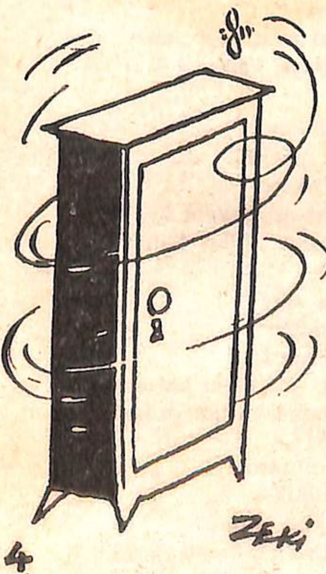
Salâhattin KUTLU

Dünyayı saran Beatles salgını, ü

Yazısız

De Gaulle

Adenauer

Erha

Sorular

Dâvet etmek, uzaklaşmak,
Nazından mı, şakandan mı?
Her duyduğun söze şaşmak
Huyundan mı, cakandan mı?

* * *

Bir gün açık, bir gün kışlık?
Bu ne makyaj, bu ne şıklık?
Elbisende sıkışıklık
Göğsünden mi, yakandan mı?

* * *

Hem pamuksun, hem çiğitsin,
İşve ek ki sevda bitsin!
Bunca âşık nerden gitsin:
Önünden mi, arkandan mı?

* * *

Sevgi derle kucak kucak,
Varsın sönsün birçok ocak!
Kimden hesap sorulacak:
Görüp baştan çıkandan mı?

* * *

İlâç aldım her hekimden,
Soğumadım «Bir tıkım»den!
Anlat senin şekvan kimden:
Öpenden mi, sıkandan mı?

Devran

Kabuk sağlam, çürük özü,
Kimin kime vardır sözü?
Pek çoğaldı malıngözü
Bu atışma, bu kin neye?

* * *

Kuru hiddet neye yarar?
Zaman geniş, gönüller dar.
Bekle sen taaa haşre kadar!
Bu çatışma, bu kin neye?

* * *

Altında bir yırtık hasır,
Kazanç kısır, talih kısır.
Her hâdise taşır bir sır
Bu tartışma, bu kin neye?

* * *

Hâtıralar dipsiz kuyu,
Ne kova var, ne de suyu.
Uyu kör talihim, uyu!
Bu tutuşma, bu kin neye?

Salâhattin KUTLU

Miyop kadın!

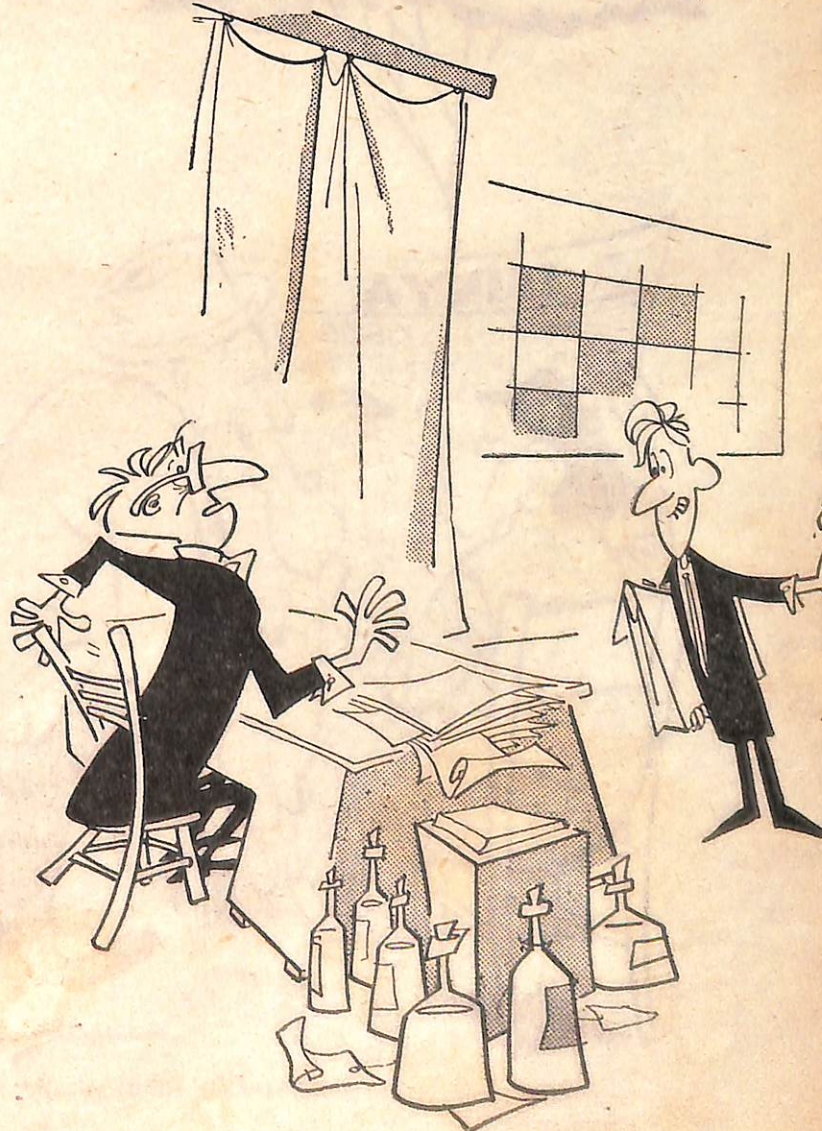
İki adam konuşuyorlardı, biri ötekine dert yandı:

— Karım o kadar miyop ki, azizim, on adım ötedeki ineği göremiyor!...

— Yaaa... dedi öteki, sen benim karımı görsen!... O kadar miyop ki, yazı bile yazamıyor!...

— Niçin?...

— Çünkü yazdıklarını burnu ile siliyor da ondan!...

politikacılara da sirayet etti!

Fidel Castro

Khruşçof

Vazgeç hanım

Avukat Y. K. ye bir kadın müracaat eder:

— Kocam beş ay önce bir kutu bezelye konservesi almaya gitti bir daha gelmedi, ne yapayım?..

Şen avukat hemen yapıştırdı:

— Hanım sen bezelyeden vazgeç, kuru fasulye pişir!.

Sabrın sonu

Ayarımız bozuk düzen,
Bilinemez ne hâlettir!
Sabret, nedir seni üzen?
Sabrın sonu selâmettir!

Hayal dolu şu ömrümüz,
Ne bekleriz gece gündüz?
Lâkin vakit erken henüz:
Sabrın sonu selâmettir!

Dişini sık, içini çek;
Endişeye kapılma pek.
İşlerimiz düzelecek:
Sabrın sonu selâmettir!

Sarmış yine hülyanı, bak,
Bahçeli ev, süslü konak!
Telâş etme hey avanak:
Sabrın sonu selâmettir!

Sıksak biraz kemerleri,
Gideceğiz çok ileri!
Yok şüphenin artık yeri:
Sabrın sonu selâmettir!

Kaygımızdır, gâh, istikbal,
Ah istikbal, vah istikbal!
Şuracıkta nah istikbal:
Sabrın sonu selâmettir!

Kıbrıs işi uzadı çok,
Millet, yayı gergin bir ok!
Aceleye ihtiyaç yok:
Sabrın sonu selâmettir!

Kader, kısmet sermayemiz;
Ona bağlı her gayemiz!
Böyle yuğrulmuş mayemiz:
Sabrın sonu selâmettir!

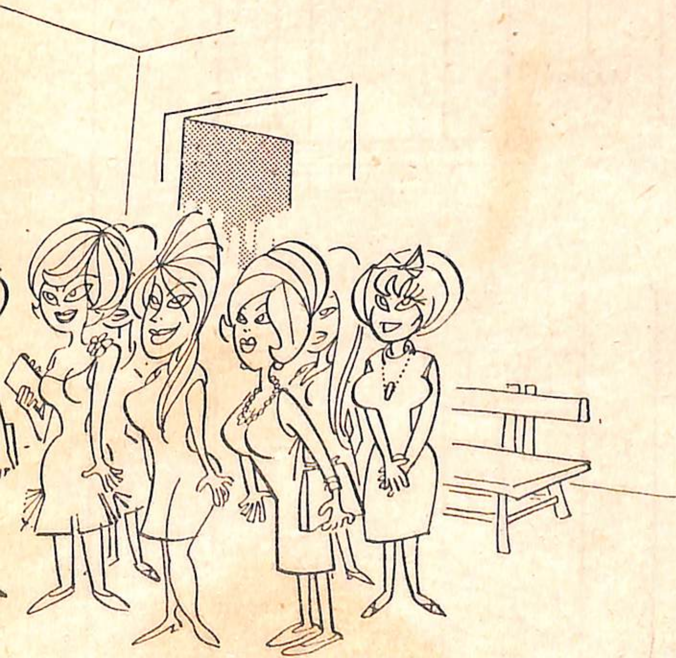
Altmışına geliyor yaş,
Saç ağardı, yoruldu baş!
Haydi yürü yavaş yavaş:
Sabrın sonu selâmettir!

Derken başlar bir yolculuk:
Görünüyor başka ufuk..
Ne ses kalır, ne de soluk:
Sabrın sonu selâmettir!..

Hamdi Akalın

...ğlardan nümuneler alınacak.» — Gazeteler —

— İşte efendim nümuneler!..

Bir intihar olayı!

4 KÜÇÜK NEDEN

Cenap Güven

İNTİHAR etmek istediğim söylentileri almış yürümüştü. Kasabanın genel helâsında intihar etmek istemişim de kurtarmışlar... Bütün kasaba bunu böyle biliyor şimdi. Size olayın içyüzünü açıklıyacağım. (Kasabamız halkına da açıkladım ama, kimse inanmadı.) Önce şunu söyliyeyim ki, bu kökten asılsız bir iftiradan başka bir şey değildir.

Bizim kasaba 2000 nüfuslu küçük bir yerdir. Herkes birbirini tanır; herkes birbirini tanıdığı için ben herkesi tanırım, herkes de beni... Olaylar hemen her gün aynıdır. Hiçbir olağan üstülük, değişiklik görülmez.

İşte böyle bir yerde başımdan geçen olay, kasabamız halkı için arayıp da bulamadıkları bir nimet

oldu ve bütün kasaba aylarca benim intihar hikâyesiyle çalkalandı durdu.

Aslına bakarsanız başıma gelen bu acıklı ve gülünç olay birbiriyle hiçbir ilgisi olmayan dört küçük nedenin bir araya gelmesinden doğdu. Bu dört küçük nedenin bir teki - evet yalnız bir teki - bile olmasaydı, ben bu durumlara düşmiyecektim. Şimdi size bu dört küçük nedeni birer birer yazayım da benim ne değin şanssız bir kişi olduğumu anlayın:

1 — İstanbul'daki umum müdür bay X'in üç yıl önce almış olduğu daktilo Aysel'in çok güzel oluşu.

2 — Olaydan bir gün önce, yolda düşürdüğüm pardesü kuşağının bulunması.

3 — Fatma'nımın kızı Fadime'nin çocuğunun olaydan bir önceki gece çok ağlaması.

4 — Belediyenin gevşekliği, ya da Ramazan ustanın savsaklığı.

Gördüğünüz gibi birbirine hiçbir ilintisi olmayan dört küçük neden. Bunlardan bir teki bile olmasaydı, bütün bunlar başıma gelmiyecekti.

Neyse. Bakın bütün bunlar nasıl oldu anlatayım:

Bir cumartesi, kasabanın genel helâsına gittim. Helâyı yapan Ramazan usta, işi savsakladığı için kapı sürgüsünü iğreti takmış ve o da bir süre sonra düşmüştü. Belediye ise gevşekliğinden ötürü yeni bir sürgü taktırmamıştı. Ne yapmalıydım? Kaybolan pardösü kuşağım bir gün önce bulunmuştu. Ve ben doğuştan eşsiz bir zekâya sahiptim. Pardösü kuşağını kapının ardındaki çiviye bağlar, böylelikle birisinin münasebetsizliğine karşı korunurdum... Öyle yaptım...

Kuşağa sımsıkı yapışmış, kapıyı birdenbire açıverecek olan birine karşı boşta bulunmamıya çalışıyordum. Öte yandan da böyle yerlerde düşünülmesi gelenek olduğu gibi «Birleşmiş Milletler», «Toprak reformu», «Mavi bereli ordu» gibi önemli yurt ve dünya sorunlarını çözmeye uğraşıyordum.

Şimdi genel helâya yakın bir bakkalda tezgâhtarlık yapan Veli, üç yıl önce İstanbul'da umum müdür Bay X'in odacısıydı. Veli'nin tâ küçüklükten beri kapı vurmak diye bir âdeti yoktu. Tersliğe bakın, Bay X o sıralar, çok güzel bir kız olan Aysel'i daktilo almıştı. Eğer Bay X, eski daktilosunu değiştirmemiş olsaydı, Veli'nin kapıyı vurma huyu ister olsun, ister olmasındı... Fakat daktilo Aysel'in gelişinin ikinci günü Veli, bu kötü huyu yüzünden umum müdür Bay X tarafından kovulmuş, o da baba ocağı kasabasına dönerek bir bakkalın yanına tezgâhtar olmuştu.

Olanalr bu kadarla kalsa yine de bir anlam taşımazdı. Ne var ki Fadime'nin çocuğu, o gece sabaha dek ağlamış, uykusuz kalan kadıncağız da o sabah çarşıya çıkan annesine: «Anne beş metre de bel lâstiği al» demeyi unutmuştu...

Fatma'hanım doğruca Veli'nin tezgâhtar olduğu dükkâna gitmiş, alacaklarının hepsini almıştı.

İşte, o dükkândan çıkar çıkmaz, Veli de, eli pantalonun düğmelerinde, sokağa fırlamıştı... Ve Veli hızla genel helâya girmiş, girmesiyle de benim bulunduğum helâ kapısının koluna yapışması bir olmuştu...

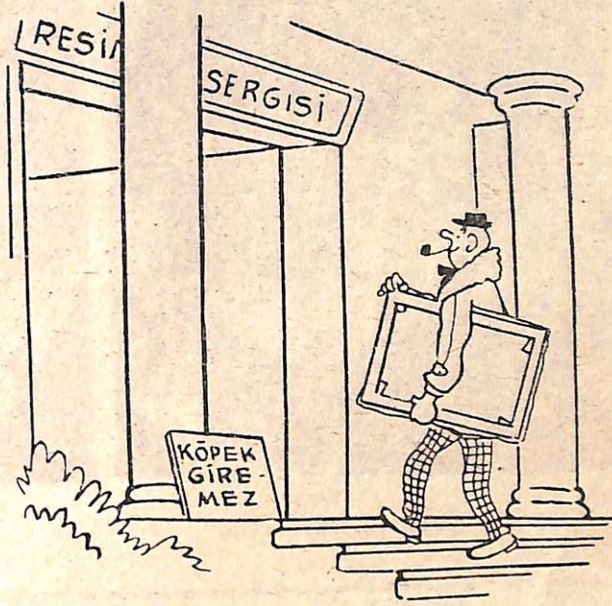
İşte ben tam bu sırada Birleşmiş Milletler sorunuyla, reformları bitirmiş demokrasimizin sonuna gelmiştim. Ama Veli benim bu gibi yüksek şeylerle uğraştığımı bilmediğinden kapı kolunu olanca gücüyle çekmişti. Ben ise işin korkunçluğunu birden kavramış ve demokrasiyi bir yana bırakarak bir elimle pantalonumu çekerken, öbür elimle de pardösü kuşağına bütün gücümle asılmıştım. Bu iki büyük gücün çatışmasından ne Veli, ne de ben başarıya ulaşamayınca kocaman çivi kapıdan çıkıvermişti. Böylelikle Veli taklalar atarak yerlere yuvarlanmış ve neye uğradığını şaşırarak kaçmıştı. Bana gelince, takla atacak geniş bir alan bulamadığım için helâ duvarlarına çarparak yere yığılmıştım...

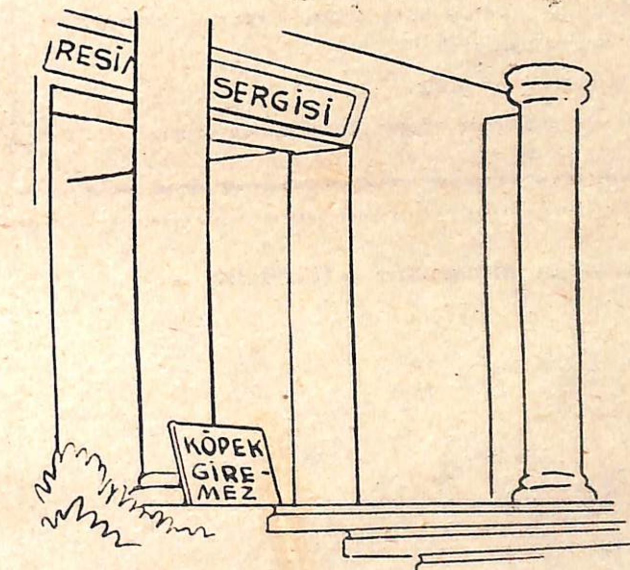
Veli'nin koşarak geldiğini gören çarşı «Ne o?..» diyerek başına toplanmış, çok korkan Veli ise parmağı ile ancak helâyı gösterebilmişti...

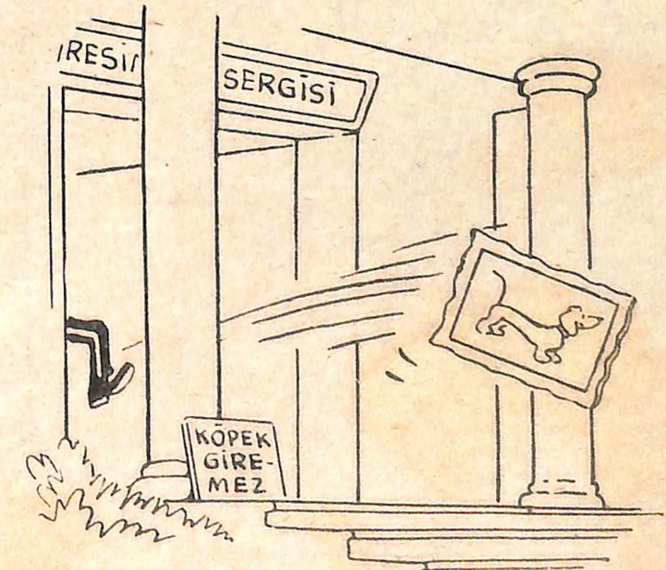
Böylece başıma toplanan halk, helâda başı kanlar içinde baygın yatan beni ve elimde kocaman bir çiviye bağlı pardösü kuşağını görünce, benim doğuştan gelen eşsiz bir zekâya sahip olduğumu unutarak, hemen oracıkta son ve değişmez hükmünü vermişti: «İntihar etmek istemiş!..»

İşte kasabamızı aylardır çalkalandıran intiihar hikâyesnin aslı esası budur.

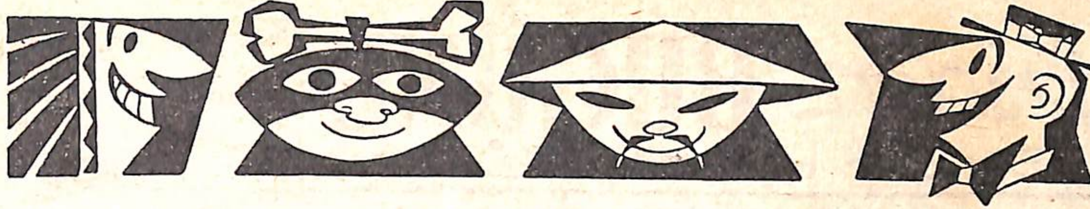
AZOR

Yazısız hikâye

Kayınvalde!

New York'ta Smith, Brown'a soruyordu:

— Hâlâ, Robensonların yanında mısın?...

— Hayır, bu sabah ayrıldım!...

— Niçin?...

— Yanlarına ilk girdiğim günlerdi, domuzları öldü, sekiz gün müddetle domuz eti yedik. Ondan sonra inek öldü. Bir haftadan fazla müddetçe kızarmış inek eti yedik. Sonra sıra hindiye geldi... Üç günde de onu bitirdik. Robenson'un kayınvaldesi kendini iyi hissetmediği için, yatağa yatınca, ben de pılımı, pırtımı topladım!...

İyi koca

Moşa ile Tamara Moskova'da, Kızıl Meydanda dertleşiyorlardı: Moşa üzüntüyle;

— Bazan dedi, kendi kendime partiden olmayan biriyle evlenmekle iyi bir şey yapıp yapmadığımı soruyorum!...

— Nasıl? dedi Tamara hayretle, Fedor partiye kayıtlı değil mi?...

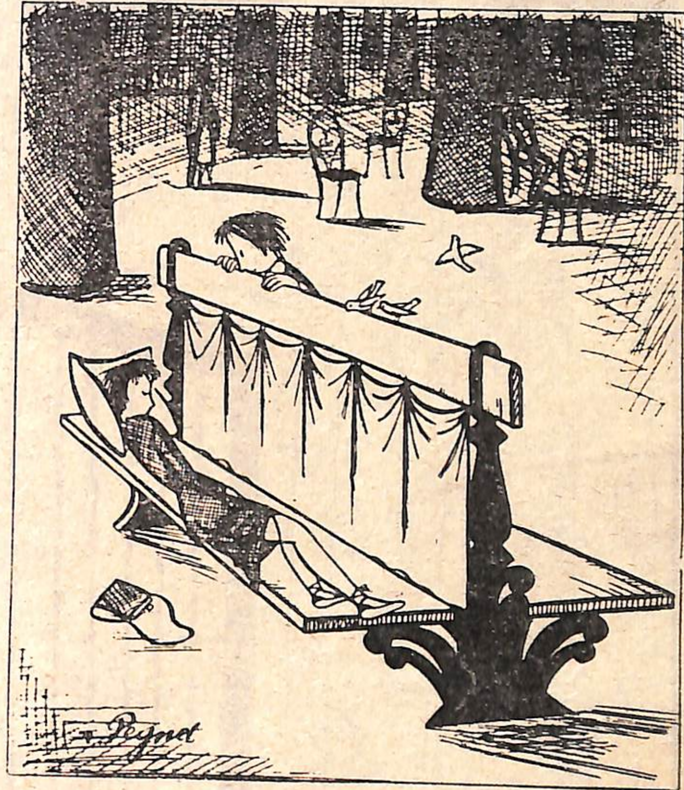
— Hayır.

— Partiye kayıtlı olmıyan bir adamın, hiçbir zaman iyi bir koca olmıyacağını bilmiyor musun?

— Peki ya! Sen bundan emin misin?...

— Tamamiyle!...

— Hay Allah! Görüyor musun bendeki şansı!... Şimdi kocamı, hiç vicdan azabı duymadan aldatabileceğim!...

Yazısız

At yarışı

Adam eve, üstü başı tozlu, yüzü kıpkırmızı, gömleği yırtık, kan, ter içinde geldi. Karısı merakla sordu:

— Sevgilim, başına ne geldi?...

— Hiç sorma, At yarışlarından geliyorum!...

— Yarıştan mı? Hayret! Peki seni bu hale koyan kim?...

— Bak, anlatayım... Ahırların yanında, atların çıkışını seyrediyordum. Bir aralık ayakkabımın bağının açıldığını farkettim, bağlamak için eğildim. Ne olduysa, o anda oldu. Sırtıma bir çuha attılar, üstüne de yıldırım gibi bir jokey sıçradı ve kırbaçlamağa başladı.

— Zavallı sevgilim! Peki sonra ne lodu?...

— Sondan üçüncü...

* * *

Akraba!...

Avustralya'nın, orta kısımlarında, dünyanın en korkunç yamyamları yaşardı... İngiliz seyyahlarından biri, son yıllarda, bu bölgede incelemeler yaparken, medenileşmiş bir kabile reisi tarafından kabul edildi. Reis, O'nu soğuk hava tertibatı olan villâsına götürdü. O'na soğuk bir içki ikram etti:

Kadehleri tokuşturacakları sırada kabile reisi:

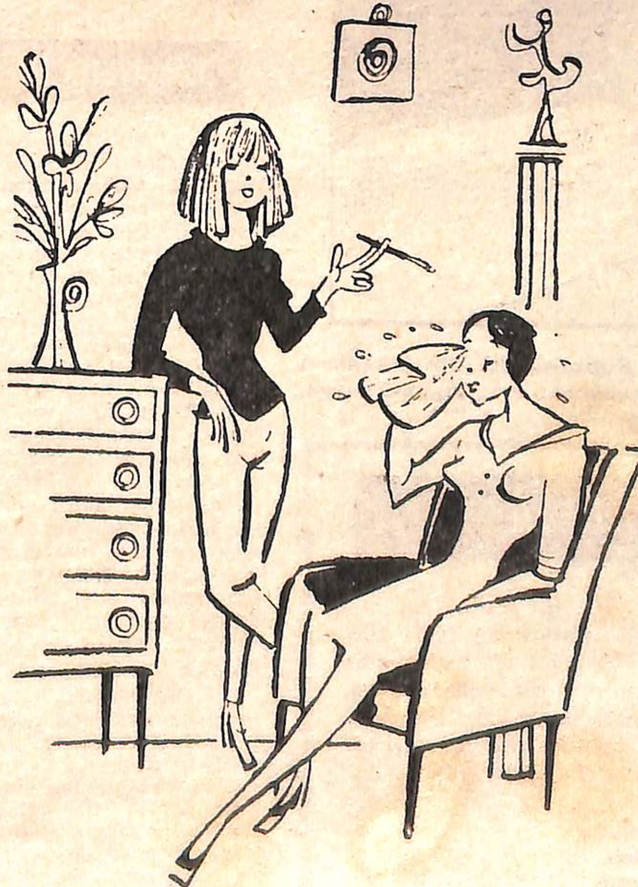
— Seneler sonra bulduğum akrabamın şerefine içmekle büyük bir zevk duyuyorum dedi.

— Hangi akrabanız?...

— Sayın Bay, siz, 100 sene evvel, atalarımızın yaşadığı, bu bölgeyi keşfeden Lord Covendis'in torunu değil misiniz?...

— Evet doğru!...

— Eh işte!... Aynı kandan sayılırız. Benim büyük babamın babası, O'nu yemişmiş...

— Yaşıyamam artık, şerefim lekelendi..

— Üzüldüğün şeye bak.. Yarım şişe benzinle pırıl pırıl olur!

Sıcacık

Mac Tavish seyahatten ansızın dönünce, karısını, âşığının kollarında yakalar. Vaziyet o kadar âşikârdır ki, şüphe götürür tarafı yoktur!...

Canı fena halde sıkılan, Mac Tavish doğru kütüphaneye gider, tabancayla geri döner.

Namluyu karısına doğru çevirirken, âşığının elbiselerini bile almadan kaçmış olduğunu görür. O dakikaya kadar ağzını açmamış olan karısı, ağlamaya, yalvarmaya başlar:

— Mac, beni öldürmeden önce iyi düşün!

— Her şeyi düşündüm, sefil kadın!...

— Cenaze, mezar masraflarını da düşündün mü?

Tetiği çekmek üzere olan Mac Tavish bir an durur. Tabancasını kütüphaneye götürürken karısı arkasından seslenir:

— Çabuk gel sevgilim! Çabuk!... Bu gece buyyotu ısıtmak için boşuna havagazı sarfetme; yerin sıcacık!...

* * *

At

Newyork'un muazzam caddelerinden birinde Dean arkadaşı Levy'yi koşarken görür, hemen durdurur.

— Böyle, acele, acele nereye gidiyorsun?

Diye sorar.

Öteki bir nefeste cevap verir:

— Bu akşam saat altıda Beşinci caddeden, ata binmiş çırılçıplak bir kadın geçecekmiş onu görmeğe gidiyorum der.

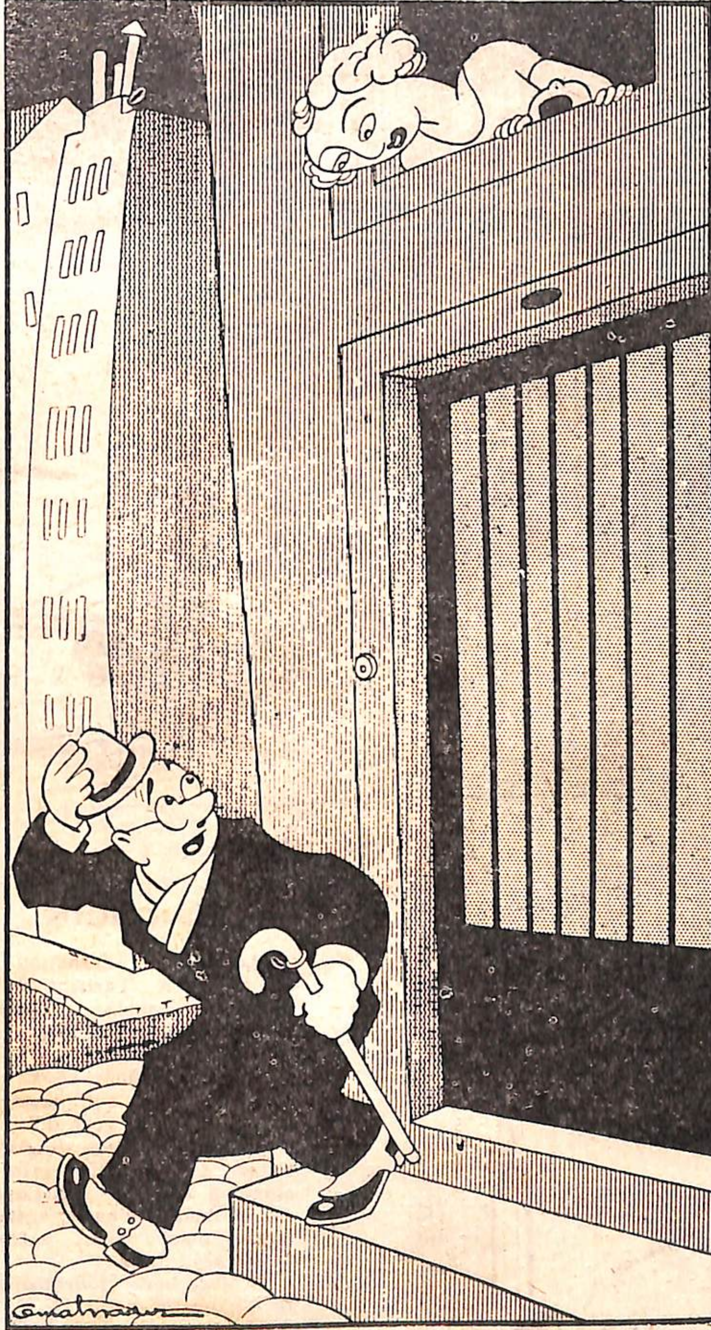
— Hayret! der öteki, ben de en aşağı on senedir oraya giderim ama, atı bir türlü göremedim!!!...

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

— Çocuklar, hakkınızı helâl edin: Edirnekapıda bir arkadaşın düğününe gidiyorum. Şayet sofa çökmez, ev yıkılmaz, kavga, cinayet çıkmazsa onikiye doğru gelirim!

Eski Şiirde Mizah

İstifa

On dokuzuncu yüzyılın nükteci şairlerinden Tıflı Hasan Efendi, bir süre Bandırma Rüsumat Müdürlüğünde bulunur. Müdürlüğü sırasında adı bir tuz yolsuzluğuna karışır. Zavallı şair masumdur ama, bunu ispatlayıncaya kadar akla karayı seçer. Nihayet ispatlar ve ayni gün de şu beytleri eklediği istifa mektubunu ilgililere yollayıp İstanbul'a döner:

Tuz çaldılar Bandırma'dan,
Parmağımı bandırmadan,
Benim halim yaman oldu
Müfettişi kandırmadan.
Ayrıl Tıflî, ayrıl oğlum,
Buradan, bir an durmadan..

Ismarlama nâzır

İkinci Meşrutiyet devri mizah gazetelerinden (Gıdık)ta çıkan (Siyasi Haberler)den bir örnek:

«Uzun müddettir boş duran, daha bir müddet te boş duracağı anlaşılan Nafia Nazırlığına Boşo Efendinin tâyin edileceği, hiç değilse vekâleten bu vazifeye getirileceği Rum basını tarafından yazılmakta ise de, bizim aldığımız haberlere göre, bunun aslı yoktur. Çünkü, iyi bir Nafia Nazırı elde etmek için, Avrupa fabrikalarına sipariş edilen nazır kalıplarının tamamlandığı, yakında dökülerek ilk posta ile gönderileceği, bu fabrikalar tarafından telgrafla şehrimize bildirilmiştir.»

Pratik bir abone işi

1873 yıllarında çıkan (Çıngıraklı Tatar) gazetesinin yalnız yıllık abonesi olduğundan; niçin altı ve üç aylık abone de kaydedilmediğinden, okuyucular şikâyet ediyorlar olmalı ki, gazete, bir sayısında şöyle bir yazı koyuyor:

Eski Türk Mizahı

«Gazetemizin altı ve üç aylık abonesi olmadığından dolayı şikâyet mektupları almaktayız. Badema gazetemiz için altı ve üç aylık abone zaruret hasıl olmuştur. Yeni ta'rifemiz aşağıdadır:

Senelik	Altı aylık	Üç aylık
4 Mecidiye	4 Mecidiye	4 Mecidiye

Ümid ederiz ki muhterem okuyucularımız, bu pratik yeni ücret ta'rifemizden faydalanmayı ihmal etmiyeceklerdir.»

Tahta kurusu ilâçları

1911 yılında çıkan (Afacan) adlı mizah dergisi, o yaz çok fazla olan tahta kuruları için şu ilâçları salık veriyor:

«Yenikapılı Lâtif Efendinin tavsiyesi: Gözlerine kırmızı biber ekip kerataları a'mâ etmeli.. Hacı Zâhid Beyin tavsiyesi: Birer birer tutup, dişlerinin kamaşması için, ağızlarına limon veya koruk suyu sıkmalı.. Profesör Ali Tevfik Beyin tavsiyesi: Yüksek sesle na'ra atıp, korkutmak suretiyle, bir daha eve gelmiye cesaretleri kalmıyacak şekilde onları kaçırmalı...»

Edebiyatta Mizah

Bir gün Süleyman Nazif, Mabeyn Başkâtibi Ali Fuad Bey ve İbnülemin Mahmud Kemal bey; çağrı üzerine, zamanın zenginlerinden birinin evine akşam yemeğine gitmişler. Süleyman Nazif, ev sahibini ilk defa görüyordu. Ev sahibi, teorik müzik bilgisine sahipti, iyi de keman çalıyordu. Ancak sesi dinlenilir cinsten değildi, pek beddi; oysa ki Süleyman Nazif'in de çirkin sese tahammülü yoktu. Ali Fuad beyle İbnülemin Mahmud Kemal, Süleyman Nazif'e bir oyun oynamayı düşündüler; ev sahibinden, Süleyman Nazif için bir kaç şarkı okumasını rica ettiler. Adam hemen kemanını kapıp ortaya dikildi. Kulakları tırmalayan berbad sesi ile avaz avaz ötmeğe başladı. Süleyman Nazif'in bir anda nevri dönmüştü; İbnülemin'e eğilip:

«— Aman üstad; bu ses yenilir yutulur cinsten değil; Allah aşkına şu adama münasipçe anlat ta sustur..»

Diye rica etti. İbnülemin Mahmud Kemal, ona, «Olur.» dedi. Sonra ev sahibine yaklaşarak usulca kulağına fısıldadı:

«— Efendim; Nazif Bey sizin sesinize pek hayran kalmış. Yalnız alçak sesle okuyuşunuzdan şikâyetçi. (Acaba biraz daha yüksek sesle okuyamazlar mı?) diye rica ediyorlar.»

Biraz daha

Sanatçı bu iltifattan pek duygulanmıştı:

«— Hay hay efendim; cevabını verdi. Gerçi sesim daha çok çıkmazsa da, madem ki arzu ediyorlar, elimden geldiği kadar bağırayım.»

Ve hemen Süleyman Nazif'in burnunun dibine kadar sokularak, bağırınca büsbütün insanı deli eden sesi ile, üstadı memnun etmeğe çalıştı. Süleyman Nazif, neye uğradığını şaşırmıştı. Bir süre şaşkın perişan, adama baktı; sonra köşelerinde kıs kıs gülen arkadaşlarını süzdü. Hiddeti topuğuna çıkmıştı. Adamın duyabileceğini bile düşünmeden:

«— Allah, üçünüzün de belâsını versin!..»

Diyerek, kapıyı vurup dışarı uğradı. Şaşıran ev sahibi:

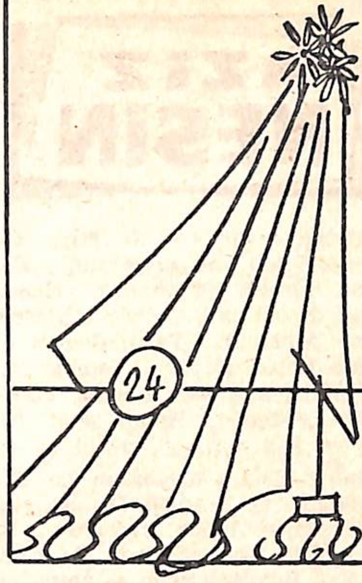
«— Ne oldu? Niçin böyle yaptı?» gibilerden saf saf soruyordu. İbnülemin Mahmud Kemal; durumu kurtarmak için:

«— Arkadaşımız biraz asabidir; ricasına rağmen gereği kadar yüksek sesle okumayışınıza alınıp gitti.»

Dedi. Ali Fuad Bey, kahkahalarını zaptetmek için kendini zor tutuyordu. İzin alıp çıktılar. Süleyman Nazif, köşe başında o müthiş dişlerini gıcırdatarak, onları bekliyordu. Ne olur ne olmaz diye düşünerek, usulcacık, yan sokaklardan birine saptılar.

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN / ADNAN TAHİR
ÇİZEN / TURHAN SELÇUK

İRFAN, UYKUSUZ GEÇEN BİR GECENİN SABAHINDA HALÂ ŞAŞKIN VE KARARSIZDIR. NE YAPACAĞINI KESTİREMİYOR BİR TÜRLÜ. VERİLMİŞ BİR SÖZ UĞRUNA PERİHAN'DAN MI VAZGEÇMELİ YOKSA NERMİN'E HER ŞEYİ AÇIKÇA SÖYLEYİP AF MI DİLEMELİ?... İKİSİ DE İMKÂNSIZ. ŞU HALDE KENDİSİNİ OLAYLARIN AKIŞINA BIRAKMAKTAN BAŞKA ÇARE YOK. TANRI NE GÖSTERECEK BAKALIM?.....

KESMELİ Mİ?

ZOŞÇENKO'dan - ERGİN ORTAÇ

FELÂKET canım.. hırsızlık epidemi hâlini aldı!.. Öyle ki, çarpılmadık insan kalmadı şu son günlerde. Benim de geçenlerde bavulumu yürüttüler trende. Ne yapmalı bilmem. Hırsızların ellerini bileklerinden kesmek mi lâzım acaba?

Eskiden Finlândiyada öyle yaparlarmış... Hırsızı yakaladıkları gibi şrakkadak kesiverirlermiş ellerini.

Bu ceza usulü tesirini göstermiş olacak ki, Finliler evlerinin kapılarını kapamağa lüzum görmüyorlar artık. Evlerin önünden geçerken, ardına kadar açılmış kapılardan yatak odalarının içlerini bile görmek mümkün şimdi.

Gelelim benim bavulun çalınmasına... Bavul dedimse, öyle tıkabasa dolu mirasyedi çantası gelmesin aklınıza. İçine iki çift çorap, sabun, diş fırçası koyduğum ufak bir el çantası sadece. Belki de çalan, diş fırçasını görünce fırlatıp atmıştır. Ama, mesele diş fırçasında değil, beni faka bastırmalarına içerliyorum.

Trene binmiş, Şmerinka'ya gidiyordum. Akşama doğru yanıma tanımadığım bir herif yaklaşıp, kulağıma yavaşça:

— Arkadaş, dedi, artık trende de insana rahat vermiyorlar... Aman gözünüzü dört açın, çantanızı filân kaptırmayın sakın!

— Merak etmeyin, dedim, geceleyin biraz uzanacak olsam bile, çantamı başımın altına koyar öyle uyurum... Başımın altından da çalacak değiller ya!

Gelgelelim, herif sanki babamın oğluymuş gibi ille de uyarmak istiyor beni:

— Büyük söylemeyin, dedi, öyle anasının gözü oluyorlar ki, adamın ayağından çizmesini yürütüyorlar da, ruhu bile duymuyor insanın.

— Bundan bana ne?.. dedim. Onu çizmeleri lâçkalaşmış olanlar düşünsün. Benim çizmelerim ayağımı zaten sıkıyor... Kendim bile çıkarırken güçlük çekiyorum!

Herif üzülmüştü âdeta, suratını buruşturup:

— Benden size söylemesi, gerisi sizin bileceğiniz iş, deyip yanımdan uzaklaştı.

Herifin sözlerinden rahatsız olmuştum ne de olsa. Bütün gece gözüme uyku girmedi. Nihayet sabaha karşı, tren Şmerinka'ya varmadan, tam biraz dalmıştım ki, ayağımın çekilmesiyle uyandım birden. Uyandım ama, etraf karanlık, bir şey göremiyorum. Herif ise aralıksız asılıyor... Çizmemi değil, ayağımı koparacak sanki! Biraz daha sabrettim... Gözüm karanlığa alışır gibi olunca da fırladım yerimden. Ama, bir iki adım atınca çizme dolaşıverdi ayağıma. Namussuz yarıya kadar çıkarmış çizmemi meğer.

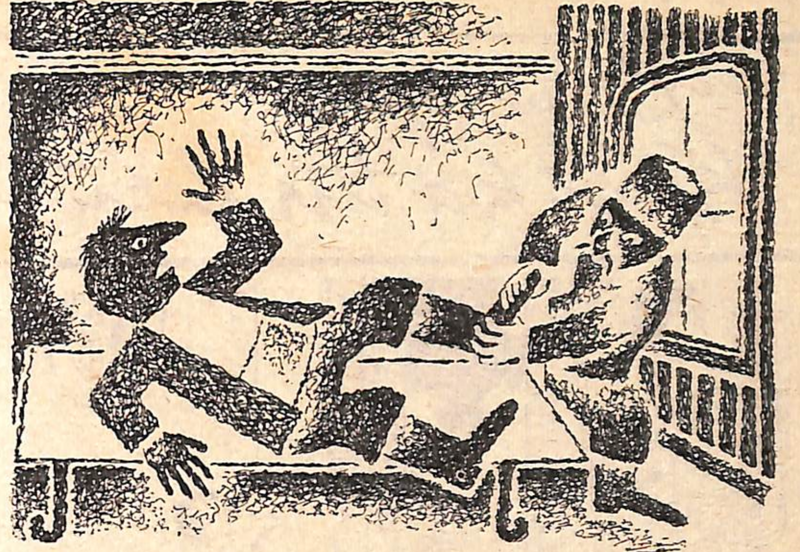
Gürültüyü duyan yolcular toplanmış başıma merakla soruyorlar:

— Nedir bu gürültü, ne oldu?.. diye.

Tepem atmış,

— Ne olacak yahu!.. diye bağırdım... Ayağımdan çizmemi çalacaklardı az kalsın!

Bir yandan ayağıma dolaşan çizmemi giymeğe çalışıyor, öte yandan da söylenmeme devam ediyorum.

— Bu kadarı fazla artık.. Ayaktan da çizme çalınır mı, enayi mi herkes? Ama lâfım yarım kalıyor ağzımda. Çanta... Aaaa, bizim çantanın yerinde yeller esiyor!.. Sağa bakıyorum yok, sola bakıyorum yok, önüme gelene soruyorum, yok, yok yok... Çanta toz olmuş bizim.

Tren istasyonda durur durmaz, soluğu doğru karakolda aldım.

Olayı polislere anlatırken, ikide birde «kesmeli» diyorum... «En ufak bir şey çalanın bile kesmeli ellerini.. Ancak bu şekilde önüne geçilir hırsızlığın!»

Polisler gülerek,

— Peki, diyorlar, yakaladığımız zaman keseriz... Yalnız siz, şu aldığınız mürekkepli kalemi yerine koyun önce.

— Kalemi mi, hangi kalemi?..

— Masanın üzerinden aldığınız mürekkepli kalemi.

Nasıl olduğunu hâlâ aklım almıyor. Zabıt kâğıdını imzaladıktan sonra, masanın üzerinde duran kalemi cebime atmışım meğer!

Polisler yüzüme mânalı mânalı bakıyorlar...

— «Kesmeli mi?..» diye soruyorlar.

«En ufak bir şey çalanın da ellerini kesmeli mi?»

Ne cevap verdiğimin farkında değilim. Fakat hatırladıkça tüylerim diken diken oluyor hâlâ!

Zoşçenko'dan
Çeviren: Ergin ORTAÇ

•

Acıkmış

Bir arslanla, bir tavşan hayvanlara mahsus lokantadan içeri girdiler, bir masa seçtiler, karşı karşıya oturdular.

Garson yanlarına yaklaştı:

— Bana havuç ve lâhana getirin dedi tavşan.

Garson:

— Arkadaşınıza ne getirelim? dedi.

— Hiçbir şey.

— Niçin? O acıkmadı mı?

— Acıkmış olsaydı buraya beraber gelir miydik?...

* * *

İstatistik!

Fransa'da X... Kasabası kaymakamına bir gün «İstatistik Genel Müdürlüğünden» şöyle bir yazı geldi:

«Kasabanızdaki ölüm nisbetini bildirmenizi rica ederiz.»

Kaymakam derhal yetkili memurları topladı, uzun bir tartışmadan sonra İstatistik Genel Müdürlüğüne verilecek cevap kararlaştırıldı...

«Kasabamızda her vatandaşa bir ölü düşüyor!»

* * *

Kimyager

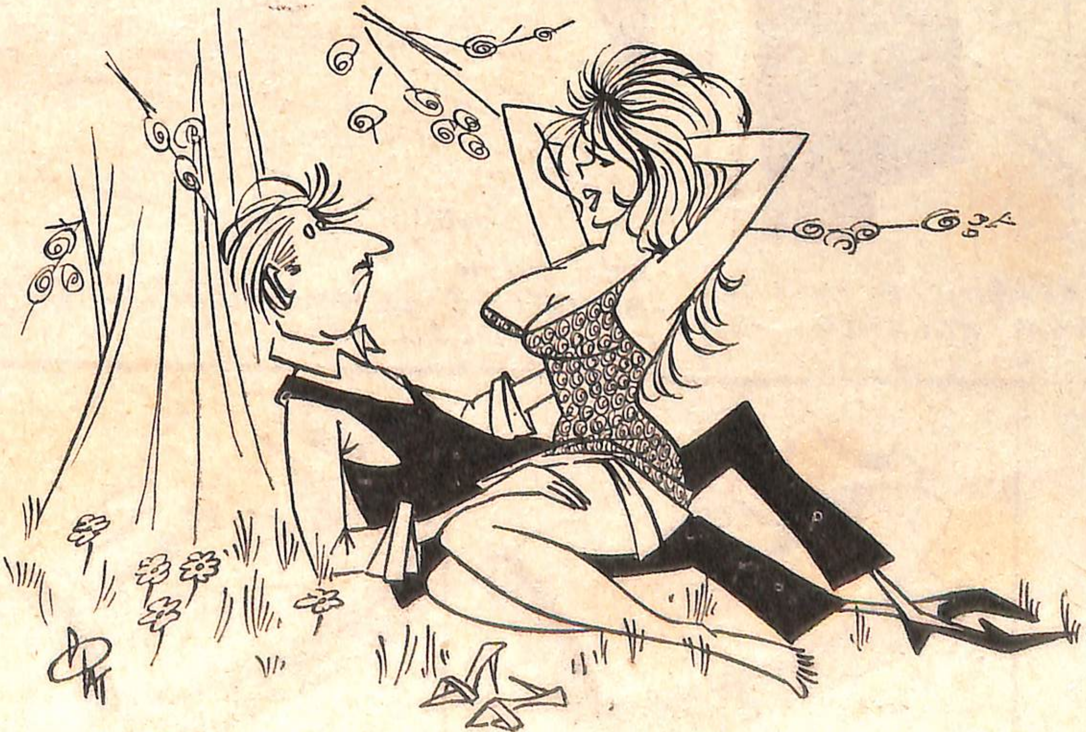
Alain «Kiralık Odayı» gezerken tavandaki kahverengi kocaman lekelere gözü takılır, ev sahibesine sorar;

— Bu lekeler nedir Madam?...

— Şey, der, kadıncağız ellerini uğuşturarak, sizden önceki kiracı kimyagerdi, deneyler yapardı...

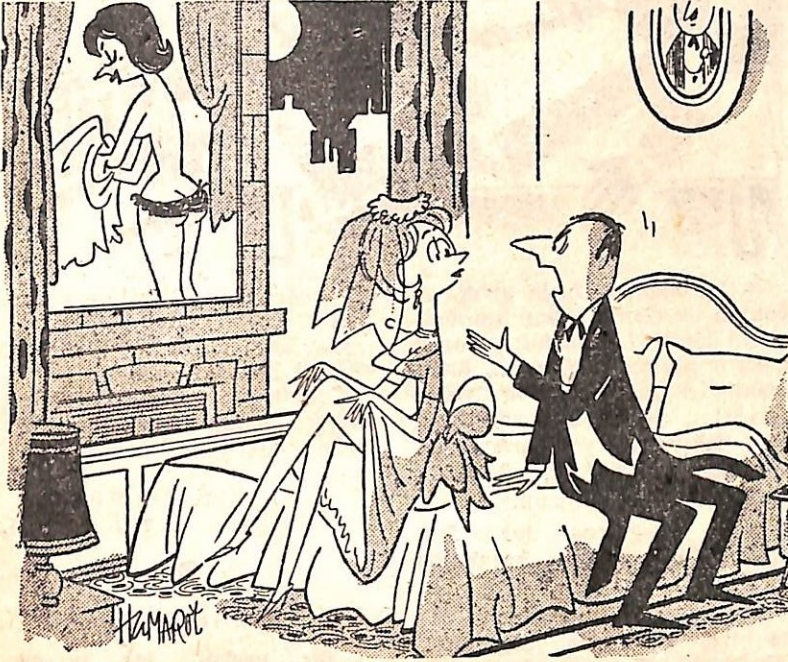
— Ha... Anladım! der Alain, lekeler kimyevî maddelerden olmuştur!...

— Maalesef mösyö, onlar kimyagerinkiler!...

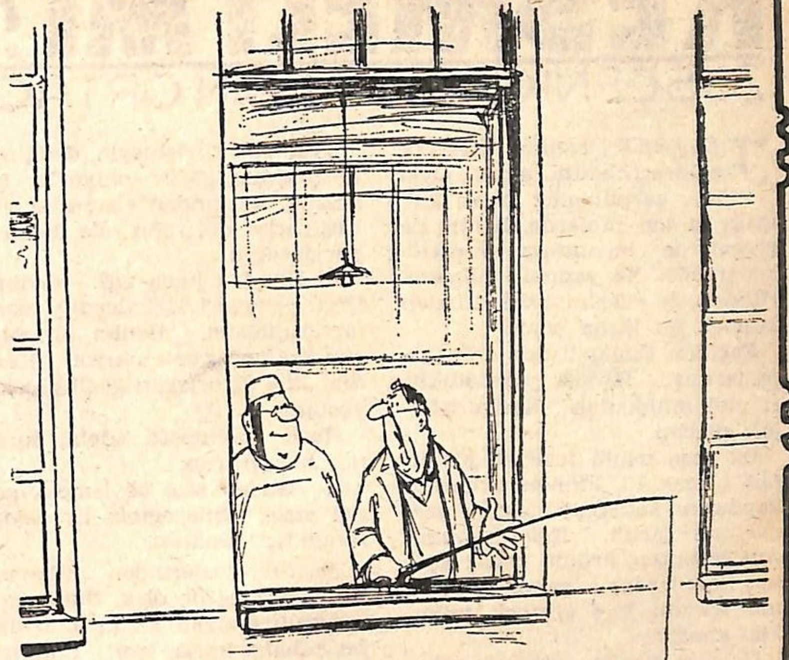

— İşte, benim günlerim böyle geçer... Ya seninki?..

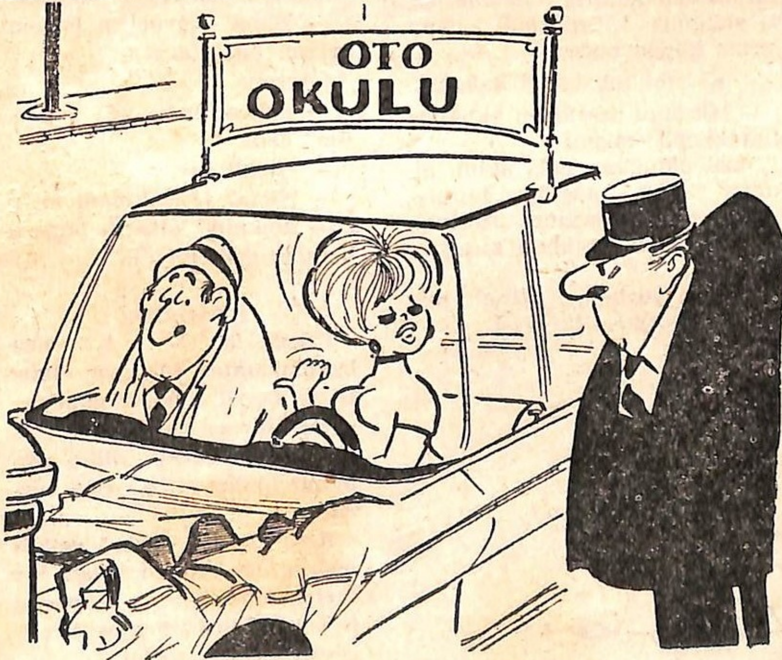
Dünya Karikatürleri

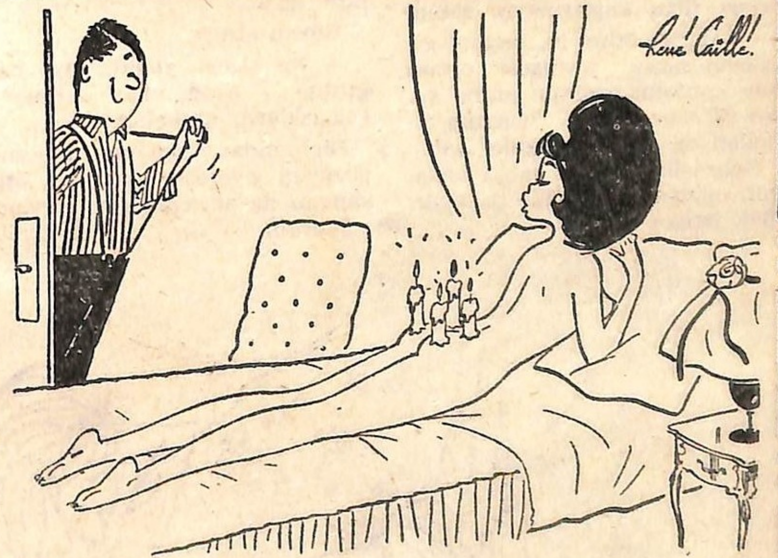
DAHA İLK GECEDEN CANIMI SIKMAYA BAŞLAMA... ÇEKİL ÖNÜMDEN!

-NASIL BALIK BOL MU?
-NE GEZER? İKİ NEFESLİK BİR İZMARİT AVLAYAMADIM!.

-HEM BİR YANDAN GIDIKLASINLAR, HEM DİREKSİYON KULLANAYIM... KOLAY MI?

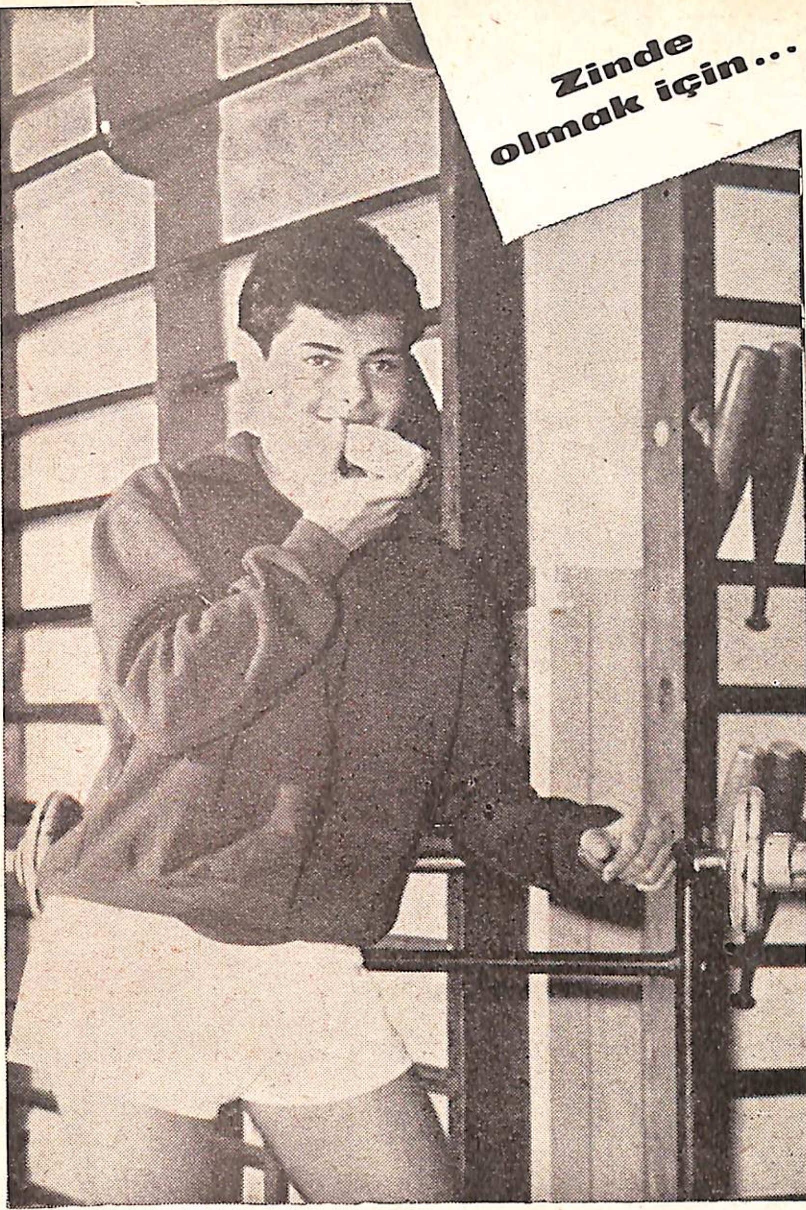
-AYOL BU NE ?..
-BU GECE EVLENMEMİZİN DÖRDÜNCÜ YILI DEĞİL Mİ ?..

YAZISIZ...

...SANA'ya
ihtiyacı var.

Günlerini hareket hâlinde geçiren gençler, kaybettikleri enerjiyi ancak bol SANA'lı ekmek dilimleri ile tazeliyebilirler.

SANA, ihtiva ettiği A ve D vitaminleri ve kendine has lezzeti ile, yalnız gelişme çağındakilerin değil; büyüklerin de severek yedikleri en faydalı gıdadır.

Sana

ağıza
tat,
vücuda
sıhhat!

GRAFİKA

S. 289

(İlâncılık: 9661—83)

FORTE

FİLMLERİ

ve
FOTOĞRAF
KÂĞITLARI

İHRACATÇISI Chemolimpex HUNGARY

BUDAPEST 4. B. P. 51. HONGRIE

TÜRKİYE MÜMESSİLİ TÜRKFARMA Şti
Aşirefendi C. İmar Han 18 - 25
İstanbul Telefon : 27 38 87

(Basın: 4914—84)

REKLÂMLARINIZ İÇİN

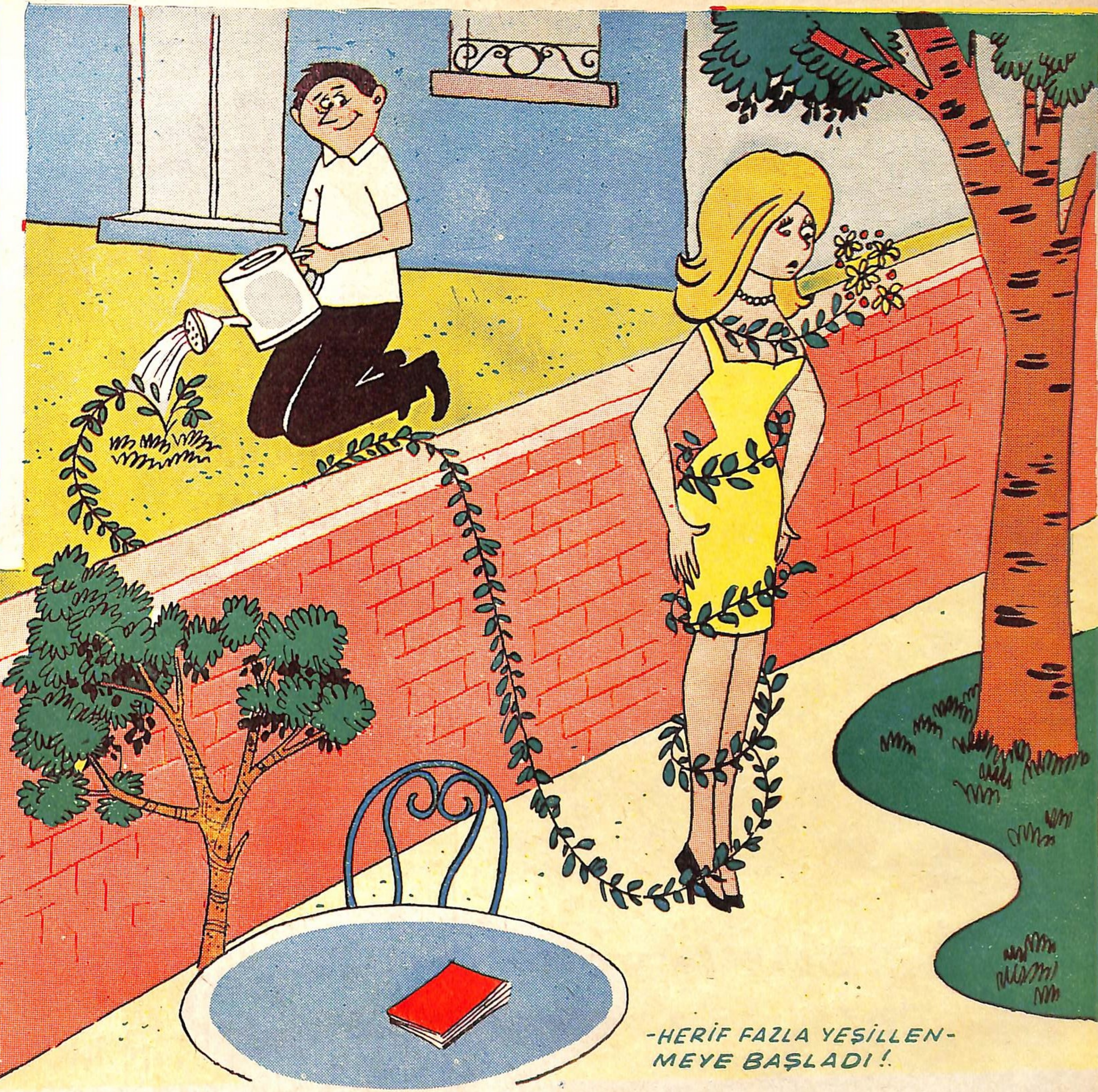
"BASIN İLÂN KURUMU"

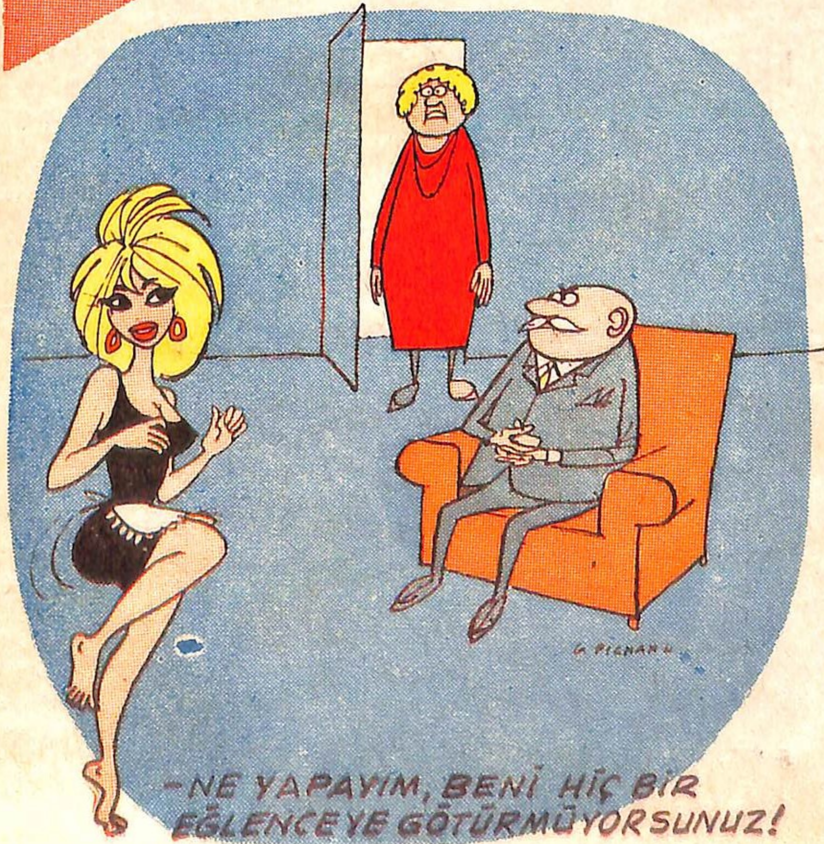
Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

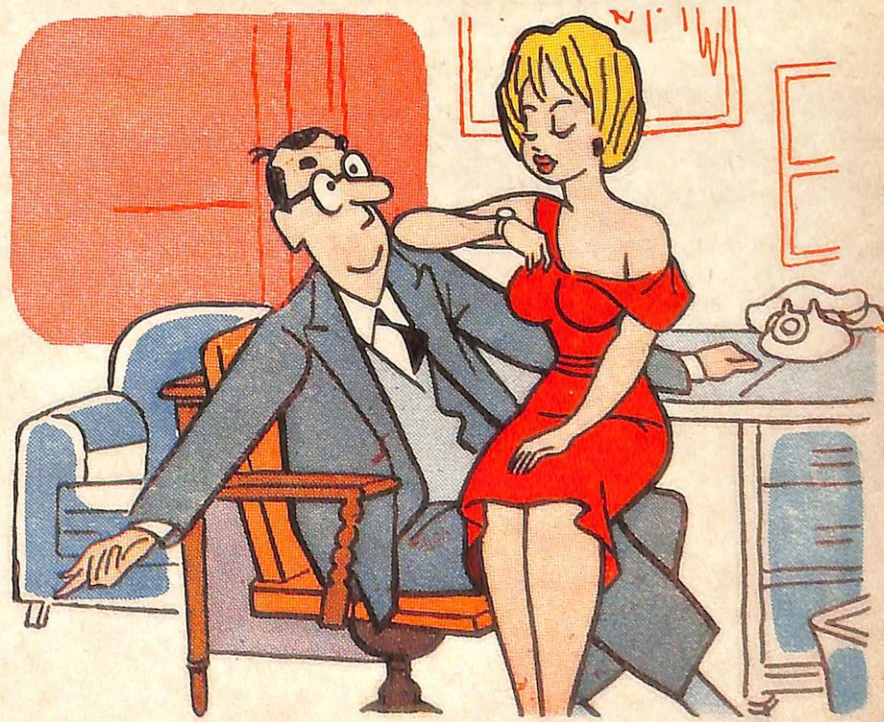
ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 6649—85)

Akbaba

-HERİF FAZLA YEŞİLLEN-
MEYE BAŞLADI !

-NE YAPAYIM, BENİ HİÇ BİR
EĞLENCEYE GÖTÜRMÜYORSUNUZ!

-OOO, SAAT ALTI...BUNDAN SON-
RASI FAZLA MESAİYE GİRER !..